

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR • KVINNAN • OCH • HEMMET •

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE,
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **7**

DEN 17 FEBR. 1924

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Radio vid köksspisen.

En stockholmsfamilj har inrättat radioapparat åt hembiträdet. På söndagen kan hon alltså laga maten samtidigt som hon åhör högmässan i kyrkan.

K R Ö N I K A

om prins Wilhelm och hans premiär.

SCEN: STOCKHOLMS SLOTT. DOCK icke någon av de stora praktsalarna, överväldigande både genom sina mått och sina kostbarheter, ej de historiska gemaken där ryktets gudinna från plafonden basunerar ut storvulna bragder. Utan en intim liten våning, ombonad och hemtrevlig, vilksam och lugn och med små, borgerliga fönster, där det bör kännas skönt att sitta i stillheten och se ut över det myllrande livet på Norrbro. Ibland taga väl tankarna vingar och fara långt långt därifrån. Så ha de gjort förr i denna stora byggnad vid vars fönster fantasien så lätt trollar fram gestalter komma långt bort ifrån och blickar som tankspridda skådat ner på en stad som syns dem fjärran fastän så nära. Prins Wilhelm har dock ingenting av nykomlingens hemlängtan, hans hjärta klappar i takt med vårt för Birger Jarls ärorika stad, hans blickar har tjusats av solnedgången över Mälaren sådan han sett den från sitt fönster och han har strängt sin lyra till ett välklingande ackompanjemang åt denna ström som forsar vid slottets fot. Men likväl ger sig hågen ibland härifrån bortom vinterdimmor och rimfrostklädda marker dit ner i Södern »till grönskande ängar, till ljummande våg, till skugande palmer» för att tala med Tegnér.

Täcker is var hoppets strå i norden
än är lika grön den södra jorden

försäkrar en annan skald, Böttiger. Sångmön får så lätt snuva i vårt bisra klimat och har ingenting emot att då och då tina upp under sydligare breddgrad. Hur många svenska poeter som låtit henne göra en utflykt ända ner under Afrikas himmel borde vara värt en litteraturhistorisk utläggning, jag erinrar mig blott för ögonblicket Nicander men hans målning av tropikerna är tydligen inte avsedd att locka till emigration:

Himlen är en ugn. I evig hettas
kvalm och töcken själva bergen svettas
uti varma källor fram sitt ve.
Höga palmer fläktas utan svalka.
Ljusets lansar över böljan halka
som är glödgad liksom de.

Allt förvirrar här och allt förenar
Skaparns hand i brokig form och färg
Aloen står med blad som liknar grenar
ett gigantiskt gräs, som träd en dvärg.
Fjäriln här med eld på sina vingar
stor som fågeln flammande sig svingar
högt och stolt mot himlavalvet opp.
Kolibri, en gyllne fjärl, flämtar
uppå rosenstängeln där och hämtar
nektar ur en rosenknopp.

Av den fantastiska målningen att döma hade nog Nicander sett de svartas världsdela från denna sidan Medelhavet. Men hans hjärta var bland negrerna och hans sympati för en svensk som med ovanskelig ära skrivit sitt namn på hävdens blad: Carl Bernhard Wadström, den outtröttlige kämpan för slaveriets upphävande.

Gläd dig ädle! Vad med ord och handling
du för mänskligheten verkat har
har berett den ljusaste förvandling
av ett plågat släktes sorgedar.

Fria negern kan sin räddning prisa.

skriver Nicander i sin lovsång till Wadström. Det var i slutet av 1700-talet som Gustaf III sände honom till Afrika. Ett par hundra år senare kom en svensk furste själv dit och fann att om också slaveriets färd mestadels höra till det förflutna har dock den svarte mannen än såsom på Wadströms tid skäl att till vissa av sina europeiska förtryckare säga: är jag ej en människa, är jag ej din broder?

Samma ett rättsinigt hjärtas harm som Nicander känner också Kinangozis författare när han ser den vita nybyggaren överfalla infödingarna med hugg och slag. Men han begär därför inte felet att göra den modärne Onkel Tom till någon idealiserad helgonfigur ty han känner väl till hans dåliga sidor och vet exempelvis att de kristnade niggerna inte äro mors bästa barn, snarare tvärtom. Det är också ett par av dem som givit anledning till en av de mest drastiska scenerna i pjäsen, den där de två svartingarna anropa Gud att hjälpa dem till överfallet på de vita inbyggarna. »Men kom själv kära Fader, skicka inte din son, det här är inte något för barn!»

Den episoden har faktiskt hänt, säger prins Wilhelm, då jag dagen efter premiären på Kinangozi söker upp författaren för att tala litet om pjäsen och dess succès.

Det är kanske annat också i stycket som hämtats direkt ur verkligheten. Existerar exempelvis i någon form det mystiska elfbensfolket? Nej, säger prinsen, det är nog en myt. Men man behöver inte ha en Rider Haggards fantasi för att tänka sig dess motsvarighet. Upptäcktsresande såsom Rosen ha träffat sållsamma okända stammar. Vem garanterar att ej denna ännu så oplöjda världsdela fortfarande döljer hemligheter bakom sin svarta kapp? Prinsens försäkring till trots vill man likvisst drömma sig en vrå vars folk varken vet eller bryr sig om vår vita kultur utan enkelt och naturfriskt sliter brödet ur mun på varann utan att besvära sig med ursäktande fraser om energi, konkurrens eller framåtskridande.

En betjent som kommit bärande med korgar och buketter från föregående kväll

Iduns husmoderskurs per korrespondens

som förestås av den utmärkta skolkökslärarinnan fröken Elsa Philip, börjar den 15 mars. Anmälningar, å kuvertet märkta "Iduns husmoderskurs", torde insändas till Iduns redaktion, Stockholm. Lektionerna givas medels utförliga s. k. undervisningsbrev till varje elev. Varje lektionsbrev medföljes av ett särskilt frågeformulär, som eleven med ledning av lektionerna återsänder besvarat och vilket sedan återfås rättat. Pris för varje lektionsbrev 5 kr. Kursen torde komma att omfatta c:a 10 brev.

återför tanken till premiären vars angenämoste bekantskap varken var fru Brunius eller Hedqvist utan författaren som med en flärdlös älskvardhet vilken var för uppriktig för att verka spelad gjorde en entré som gamla publikfavoriter skulle kunnat avundas honom. Ty salongens väggar dånade med en kraft som tidens oro till trots bör ha verkat synnerligen lugnande för en rojalist. Ett folk som applåderar sina furstar så kan man sova lugnt hos. Men nu var det väl mindre prinsen än den sympatiska människan applåderna gällde. Ty för alla de gånger ett beställsamt hovsmicker prisat en furste för hans vinnande naturlighet råkar det sig händelsevis engång så att frasen passar fullkomligt in. Och tack vare den är författaren klarsynt nog att inte tillmäta framgången större värde än den realiter kan göra anspråk på.

Ah, jag vet nog själv, säger han och lyfter bekräftande sin hand, var de svaga punkterna i stycket äro. Prins Wilhelm har ju också dramatiska förövningar ty därinne i skrivbordslådornas dolda djup finnas andra pjäsutkast och försök. Där ligga kanske ock groddarna till nya scenerier i vilka denna Afrikas dramatiska Stanley ämnar upptäcka och kartlägga flera delar av det svarta hjärtat. De förebilder han satt upp visa gott sikte. Ty på frågan vilka dramatiker i modern och gången tid han ställer främst nämner prinsen genast Strindberg och Shakspeare.

Och hurudan är sensationen att stå inför publiken? Den är för en man i prinsens ställning inte ny men den månghövdade gestalten av en fylld salong skulle ändå verka respektingivande om den inte hade den för debutantnerverna rogivande egenskapen att man urskiljer så litet i detaljerna av detta hisnande gap som öppnar sig framför rampen.

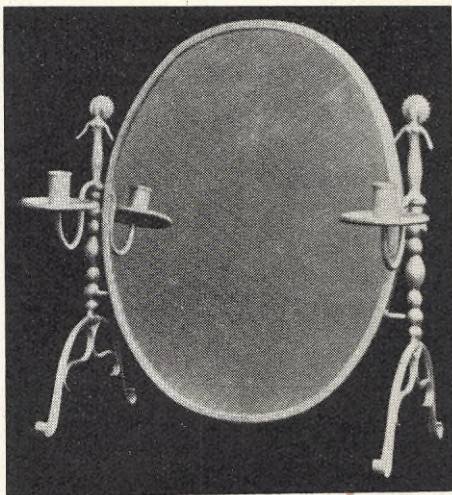
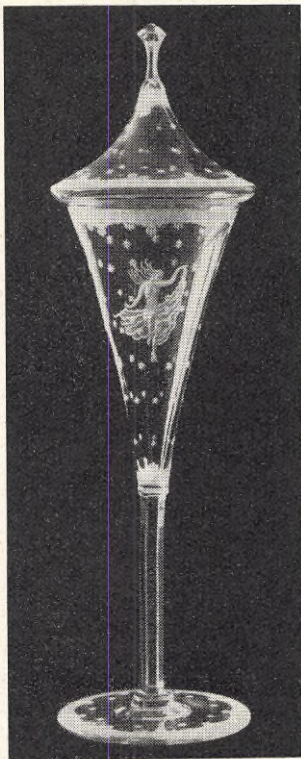
Apropå debutanträdslan som naturligtvis prins Wilhelm också var bekajad av — den är oundviklig som sjösjukan för en landkrabba — blev han på generalrepet tillspord hur det kändes att ha rampfeber. Prinsen funderade en sekund, fattade penan och skrev på en lapp — ridån hade nämligen just gått upp: ingenting ont som inte har något gott med sig.

Det blev ganska mycket gott den här gången även på annat sätt än skribenten menat. Och det lockar till god fortsättning. I sinom tid känner sig kanske sångmön stark nog att övervintra och ger prinsen tillfälle att skildra oss själva från scenen. Uppgiften att skriva inhemska komedi bör vara lockande för den som kan le åt fjäsket, kryperiet, beställsamheten, de många spunna trådarna på höjderna, vare sig där sitter hans konungliga majestät eller folkets eget majestät med förridare och piprensare.

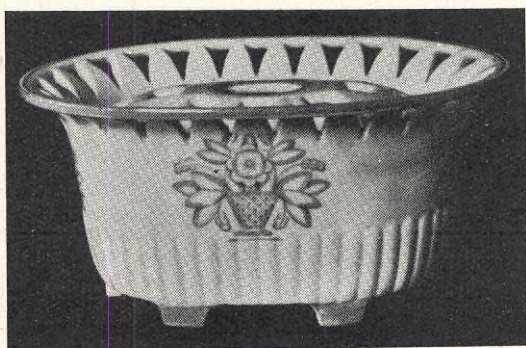
Celestini

IDUN ÖPPNAR UTSTÄLLNING AV SMÅKONST

I DAVID BLOMBERGS EXPOSITIONSHALL LÅTA KONSTNÄRERNA
SE SINA BÄSTA ALSTER AV KONSTHANTVERK.

Från vänster: Orreforsglas, komponerat av Hald, tennspegel och tenndosa av Fougstedt, Orreforsglas av Gate.

Gustafsbergsfajans: Blomställ tillhörande servis. Komponerat av W. Kåge.

DEN 15 MARS ÖPPNAS I STOCKHOLM en exposition som säkert skall tilldraga sig stor uppmärksamhet. Det är nämligen första gången allmänheten här får tillfälle att se en samlad utställning av småkonst.

Det är påfallande huru under de senare åren en mångfald vackra och konstnärliga föremål, både till nytta och prydnad, sett dagen i vårt land. Den individuella formgivningen söker sig åter nya vägar och konstnärerna börja allt mera intressera sig för den tillämpliga konsten. Samma intensitet på detta område, som för några år sedan präglade en konststad som München, där »die Kleinkunst» frambringade en skiftande samling konstalster av de mest olika uppfattningar, tekniker och material, såsom tenn, trä, silver, brons, järn, fajans, porslin, textil, vax m. m., samma intresse kan nu spåras bland våra egna konsthantverkare, visande en önskan att giva form åt de mest skiftande idéer. Denna pånyttfödda skaparlust kunde

man lätt avläsa på sommarens utställning i Göteborg.

En mönstring av denna skiftande samling vackra svenska föremål av hög kvalitet skulle därför helt säkert intressera allmänheten, varför tidningen Idun den 15 mars kommer att anordna en sådan Utställning av småkonst. Utställningen hålles tillsammans med arkitekt David Blomberg i hans utställningslokal å Kungsgatan 15.

Ännu ett par Kåge-saker, kruka och skål, i lustrerad fajans.

En hundraåring.

Statsrådinnan fru Hilda Günther, född Grevesmühl, änka efter justitiestatsministern C. E. Günther, fyller den 18 februari 100 år. Den vördnadsvärda gamla damen, som alltjämt orkar vara uppe det mesta av dagen, kan glädja sig åt en för den höga åldern förvånande god hälsa.

De utställda föremålen äro avsedda att vara av högsta kvalitet och komma att censureras inom utställarnas egen krets. Bland de deltagande märkas konstnärerna Ivar Jonsson, Edvard Hald, Simon Gate, Tage Fougstedt, Tore Strindberg, Jacob Ängman, Knut Hallgren m. fl. och Idun kommer att i den mån förberedelserna fortskrida lämna meddelande härom.

De industrier och konstanstalter, för vilka ovannämnda konstnärer arbeta, såsom Gustafsberg, Orrefors, Nävevarn och andra hava välvilligt lovat att ställa sina alster till utställningens förfogande.

På grundval av det sålunda samlade materialet skall Idun utgiva ett specialnummer belysande det moderna svenska konsthantverket och konstindustrien, såväl från konsthistorikerns som den utövande konstnärens och tillverkarens synpunkter.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

PRINS WILHELMS DEBUT

SOM DRAMATISK FÖRFATTARE. VAD SKÅDESPELET ÄR OCH VAD DET BLEV PÅ TEATERN.
FÖR IDUN AV BIRGER MÖRNER.

PRINS WILHELMS VACKRA SUCCÈS på Svenska teatern den 7 febr. har under den gångna veckan varit föremål för så många sympatiska uttalanden, att någon närmare redogörelse för skådespelets innehåll och framförande inte torde vara av nöden. Må det då tillåtas under-tecknad att framhålla en synpunkt, som kanske icke tillräckligt beaktats i yrkesre-sensenternas välskrivna och teaterkunniga spalter.

Trots de vackra dekorationerna och det synbara intresse, varmed regissören och skådespelarna gått till verket, gav mig styckets framförande — jag nödgas säga det för att vara ärlig — en bismak av miss-räkning.

Detta kan efter alla blommor, som ströts över utförandet, förefalla egendomligt och förmåtet. Och ändock säger jag det...

Trots sin dramatiska form är »Kinangozi» en lyrisk dikt, framsprungen ur ett stort och vackert patos. Själva den dra-matiska handlingen är endast en episod, det väsentliga och det dominerande är det stora problem, ur vars djup Kinangozi-dramat blott är en för ögonblicket uppsti-gande bubbla. Pjäsen betydelse ligger i dess egenskap av att vara en plaidoyer för naturfolkens rätt att också de få leva ett eget liv, så litet som möjligt kränkta av den vite mannen. Konflikten fram-kallas av mr Allingtons tyvärr tämligen typiska sätt att behandla sitt svarta folk. Hans brutalitet uppväcker det hat, som just i dramat exploderar i en katastrof. En annan idé representeras av Kinangozi, och hans förkunnelse är motsatsen till mr Al-lington. Kinangozis makt över det mys-tiska elfenbensfolket grundar sig icke på våld och styrka. Hans hemlighet är sym-pati och förståelse, — därför behärskar han dem. Detta låter ju för oss enkelt nog. Men i verkligheten hör en Kinangozi till undantagen. Vi svenskar, som icke äga

några kolonier och därför inför dessa pro-blem stå tämligen främmande men opar-tiska, ha kanske en klarare uppfattning i ämnet än de stora kolonibesuttna folken.

Det är ur denna synpunkt jag skulle hava önskat några ändringar i regien. »Ki-nangozi» kommer säkerligen att uppsättas på många andra scener, och därför må det ju, med tack för vad Svenska Teatern ut-rättat, icke vara ur vägen att ett ögonblick beröra frågan.

De infödda tjänarna i pjäsen äro de enda talande representanterna för den svarta ra-sen. De äro »house-boys» och borde därför enligt regeln vara ett urval av de piggaste och av de med bästa utseendet begåvade av samtliga underhavande. Tack vare drill och beröring med de vita bruka de i allmänhet göra ett synnerligen tillta-lande intryck. Men när Svenska Teatern i stället för verklighetens oftast sympatiska, alltid minutiöst prydliga house-boys nu framför i frihet en liten samling slarvigt klädda, apliknande sprattelgubbar, måste man fråga sig: »Huru är då det folk, av vilket dessa representanter utgöra ett ur-val?» Men Svenska Teaterns krokknåade varieténigger borde hava undervisats om att även den lägst stående vilde vanligen skriker fram rak och stolt som en ung gud, är tågångare som hunden och ljud-lös som en nordisk lo. En mörkhyad »house-boy», han må vara afrikan, in-dier eller från själva det vilda Nya Guinea, äger i allmänhet i sitt uppträdande mer grandezza och medfödd värdighet än vad vi äro vana att finna hos oss vita. I stället för att nu värmas av Kinangozis vackra förkunnelse, kände sig även en naturfolkens varmaste vän vid åsynen av detta mr Al-lington's svarta byke frestad att också han gripa till flodhästpiskan. Detta är icke en oväsentlig anmärkning, ty som Kinan-gozi nu gavs, förrycktes i viss mån dik-tens idé.

Av de uppträdande framstod för under-tecknad den unga Cecily Allington som den mest levande. Det fanns kring hennes sportkjols vackra snitt och fall och kring hennes klara panna något av savannens sus och doft, och i rösten något av por-let från de »vattenhål», där vissa zeb-ror och gazeller ju bruka släcka sin törst. Kinangozis framställare ägde vissa stora förtjänster utan att dock mäktat tillräck-ligt övertygande giva liv åt denna egen-domliga typ, halvt Skinnstrumpa, halvt Jo-hannes Döparen. Eller kanske jag miss-tager mig? Kinangozi är ju en överrask-ningarnas man, och i så fall kunde det ju exempelvis förklaras att hans kostym snarare stammade från Bond Street eller Civil Service Stores än från elfenbensfolkets svarta små skraddare. Själva har jag mött en levande Kinangozi. Det var en f. d. tysk student som hette A. Engelhardt. Han hade slagit sig ned på en Söderhavsvä vid namn Kabakon (New Britain) och predi-kade där en egendomlig solkult, som han kallade »Kokovoreernas brödraskap». Men min Kinangozi gick naken som vildarne.

Prins Wilhelms vackra skådespel är, enligt vad det förefaller mig, tänkt på eng-elska. Kanske går det nu ut i den anglo-saxiska världen. Hur annorlunda och mera övertygande skulle icke pjäsen verka på engelskt språk, med engelska aktörer och med riktiga negrer! Då komme förvisso Prins Wilhelms varma röst att nå sitt rätta forum, och då skulle styckets författare giva ett vackert bidrag till den viktigaste av alla hednämmissioner, nämligen den, vars föremål är, icke de infödda utan deras vita herrar.

Vilket lämpligt teaterprogram vid den kommande Kolonialutställningen i London skulle inte »Kinangozi» bliva!

Birger Mörner

NÄR SELMA LAGERLÖF BLEV PORTFÖRBJUDEN

I EN LITEN SMÅSKOLA UPPE I Gösta Berlings land, ej långt från dr. Selma Lagerlöfs Märbacka, som då ännu låg som en idyllisk och gammaldags Fryksdalsgård under lummiga lövträds kronor, sutto vi barn och hade tråkigt. Dagen var mörk och grå, timmarna långa, rasterna få. Lärar-innan, en ung flicka från en mellansvensk stad, som nyligen kommit till trakten, hade förmodligen ännu mera tråkigt än vi.

Vi läste ABCD och svårbegripliga be-rättelser i Bibliska historien och sva-rade med en viss virtuositet på Lu-thers evinnerliga fråga: Vad är det? men alldeles utan att veta vad det var frå-ga om. Vi lärde oss utan tvivel många nyttiga och nödvändiga saker. Men det var inte så värst roligt, ingenting som gjorde oss glada, skolarbetet lätt och da-garna ljusa och trevliga. Men en dag in-träffade ett välkommet avbrott i enformig-heten. Lärarinnan hade köpt en bok, som

hon hade med sig. Det var Nils Holgers-sons underbara resa.

Om vi önskade, att hon skulle läsa högt för oss ur boken? Det ville vi naturligtvis gärna. Och lärarinnan läste med sin ljusa och vackra röst den ena sidan efter den andra om Nils Holgerssons öden och även-tyr under sin händelserika resa på gås-ryggen över Sveriges åkrar och skogar, sjöar och floder. Det var underbart.

Och det blev ännu bättre: vi fingo läsa Nils Holgersson själva. Bara ett litet stycke varje gång, högt för kamraterna och för lärarinnan. Det var riktiga andaktsstun-der. Det vackra språket, de härliga sa-gorna, djur och natur — ja, det var härl-iga timmar för barn i en händelsefattig bygd, belägen långt borta från det, som felaktigt benämnes »ära och redlighet».

Men vackra sagor äro aldrig långa.

Prosten i vår församling var en gammal hedersman för all del, men inte förstod

han sig på barn. Nu kom han till sko-lan en dag och skulle höra på undervis-ningen, just som vi höllo på med Nils Holgersson. Lärarinnan kunde rimligtvis inte ana, att detta skulle misshaga försam-lingsherden. Men den gamle mannen tyckte inte om Nils Holgersson. Luthers lilla katekes och Bibliska historien voro mera nödvändiga, ansåg han. Vilket han också meddelade den unga lärarinnan.

Vi fingo aldrig mer läsa Nils Holgersson i skolan.

Den gamle sjelasörjaren har gått till skuggornas land för länge sedan och har det förmodligen gott i sin himmel. Nya män ha kommit i hans ställe, män med större förståelse och mindre ovist nit. Nils Holgersson är icke bannlyst från skolorna. Han sprider alltjämt sol och glädje i bar-nasinnen, liksom när jag och mina kam-rater sutto på skolbänken för ett 20-tal år sedan. AXEL ANDERSSON.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

E F T E R R I D Å F A L L E T

Fr. v.: Karin Molander som Desdemona, Anders de Wahl som Othello och Lars Hanson som Jago. (Foto Almborg & Preinitz.)

GENOM ATT TA ITU MED ETT SÅ krävande Shakspeareverk som Othello, har Dramatiska Teatern visat sin goda vilja att inte låta klassikerna vila på hyllan, glömda av en modern tids nyhetsjaktande människor, som i sensationen se allt, i konstverket intet. Det krävs mod av en teaterledning att plocka fram folianterna och bjuda publiken på ett drama, som börjar halv åtta och slutar fyra timmar senare, som har både longörer och gammalmodig struktur men som ändå bär konstens och mästerskapets adelsmärke i skölden. Och man måste uppriktigt glädja sig över den framgång, som premiären blev, med salongen slutsåld i förköp och en feststämning, som är sällsynt på Dramaten. Ledningen hade vågat — och vunnit. Vilket länder icke blott den själv till heder utan även stockholmarna. Om Thalia i höstas låg på sitt yttersta, tycks hon ändå nu ha repat sig.

Med kärlek och insikt har teatern gått till verket. Olof Molander är en man, som kan sin sak. Hans regikonst står sannerligen inte efter kontinentens främsta. Den är varken Reinhardtisk eller engelsk, varken bullrande, grovkornig eller grant sentimental, utan svensk i ordets bästa betydelse. Men med en fantasiens flykt och en blick för kompositionens konstnärliga fasthet, som vore värd att uppmärksammas även bortom Stockholms horisont. När han dessutom haft tillfälle att samarbeta med Bertil Damm, som gjort dekorationerna, har det också blivit något sällsynt helgjutet över verket. Draperiscenen här i stor utsträckning kommit till användning medan rumskaraktären i de flesta fall endast skisserats. Kanske kunde man stundom önskat litet mer omväxling. Men som helhet lämnade scenerna skönhetsmättade intryck och t. ex. den, där senatorerna hålla rådslag, var i sin stränga renässansstil som skuren ur någon gammal venetiansk mästaress ram.

Detta om själva uppsättningen.

Att skriva en analys av Othello på några spalter, är både ogörligt och lönlöst. Man har vänt så många gånger på den Shakspereska fjärdingen att uttolkarnas verk skulle räcka att fylla ett helt bibliotek. Vad som närmast intresserar oss är att se, hur gestalterna utformats av skådespelarna och hur de återspegla diktarens intentioner.

De Wahl hade axlat mohrens kapp med all den bravur, han är mäktig av. Masken var ej för överdriven och han hade tagit kraftigt avstånd från Paul Wegeners brutala negertyp av fullblodsras, som livligt debatterades efter det Reinhardtiska gästspelet på operan för några år sedan. Men det var ändå en utmärkt afrikansk figur med sitt tjocka hår, sina rullande ögon och sina sensuellt fylliga läppar. Denne Othello var lugn och anspråkslös under sin makts dagar, barnsligt lycklig inför kärlekens under, stolt över sin sköna brud och härskarstark i krigets blodiga lek. Men också hemsk i sin vrede, misstänksam inför Jagos antydningar, rasande av svartsjuka när han tror sig bedragen och med vilddjurets brutala kraft spränger alla stängsel. Då släppte de Wahl loss hela sitt fulltoniga register så det knakade i fogarna. Och när han slutligen sticker dolken i sitt eget bröst — en tekniskt briljant utförd scen — hade man en känsla av att det var en titan, som dukar under för lidelse och smärta. En aning mer moderation på sina ställen hade kanske inte skadat. Det blev ibland nästan för mycket av det goda, för praktfullt epileptiskt, för omänskligt bullrande. Men som helhet står väl hans mörkhyade fältherre knappast efter någon av sina många lysande föregångare.

De Wahls segrar lämnade Lars Hanson ingen ro. Det blev en fullkomlig duell dem emellan, som stundom hotade att slå hål på dramat. Hans Jago var smidig och inställsam, hurtig och gladlynt, öppen och ändå falsk. En sprudlande vitalitet gjöt sin friska fläkt över framställningen, en natur-

lig livlighet bar upp rollen från början till slut. Denne Jago med sitt bleka, lidelsefulla ansikte, sin glesa skäggkrans, sitt vilda hår och sin spänstiga kropp blev till en fänrik, som man trodde på. All bovaktighet låg så att säga gömd i hans rättframma uppträdande. Det var bara när Shakspeare själv tvingar honom att avslöja sig i monologerna, som den inneboende ondskan kom i dagen. Men då bröt den också fram med desto större styrka. Kanske poängterades de svaga skälen till hämndlystnad mot mohren onödigt skarpt, kanske rycktes skådespelaren allt för mycket med av sin livslust och tydliga entusiasm för rollen, kanske gjorde han sig väl bred på sammanhangets bekostnad — ett är säkert: framställningen som sådan var mästerlig. Och fast Othello var centralfigur blev ändå Jago genom Lars Hanson numro ett. Kring honom knöts aftonens största intresse och framgången för skådespelaren var lika stor som välförtjänt. Duellen dem emellan var en kraftmätning, sådan man sällan får se på en inhemsk scen, och utgången förblev i det längsta oviss.

Vid sidan av dessa båda förgrundsfigurer verkade det andra matt, vilket långt ifrån är det samma som att det var dåligt. Men att hålla jämna steg med den konstnärliga tvekampen de Wahl—Hanson var sannerligen ingen lätt sak. Karin Molanders Desdemona var blid och älsklig, blek och kvinnlig. Hon växte småningom in i rollen. Signe Kolthoff gjorde sin Emilia saftigt och robust. Hon var lagom kavat, fryntlig och vardaglig. Uno Henning spelade Cassio och Torsten Winge Rodrigo. En lyckad venetiansk hertig hade ensemblen i Bror Olsson, som gjorde vad han kunde av sin lilla roll i det ypperligt iscensatta rådsrådet.

Bifallet efter premiären antog ovationsartad karaktär. Teatern är att lyckönska till en konstnärlig framgång.

PEWE.

CAP Nötter

ytterst delikat nougatchoklad
i kartonger à Kr. 1:25.

GLADA TIMMAR I IDUNS KVINNOKLUBBAR

Fler medlemmar mottagas nu både i Stockholms- och Malmö-klubben.

»OM JAG LÅGE sjuk, när Iduns kvinnoklubb skall sammanträda så skulle jag stiga upp ur sängen och komma ändå. Var gång när jag kommer hem från en sådan här sammankomst, håller jag hänfödda tal för min man om hur roligt här är.» — Så sade en fru på Stockholmsklubbens senaste sammanträde, och alla instämde.

Några dagar förut hade en systerklubb startat i Malmö. Därifrån berättar man nu om alldeles samma erfarenheter som man haft i Stockholmsklubben: oväntat stor anslutning, den gladaste, hjärtligaste stämning. Varför har den tanke, som ligger bakom Iduns kvinnoklubbar, och den ton man från första stund lyckats få in, vunnit en sådan seger? Ett av skälen är väl att här finns intet kottariväsen, och ingenting av det rangväsen under en eller annan form, som eljes så gärna smyger sig in även i föreningar och klubbar. Det har en gång för alla sagts, att alla äro välkomna, och att ingen heller behöver dra sig för att komma ensam. Och alla känna också på sig, att de här äro jämställda, att de ha rätt och plikt att vara älskvärda och naturliga mot hittills obekanta.

Styrelsen för Iduns Kvinnoklubb i Stockholm var ledsn för att den till förra sammanträdet icke kunde taga mot alla anmälningar om medlemskap. Nu har emellertid dörren öppnats på nytt: klubben har bildat en sektion II, som tar emot alla nyanmälda. Anmäl er alltså snarast på Iduns redaktion, om ni vill bli medlem. Om medlemmar vilja övergå från första sektionen till andra, står det dem också fritt, och vice versa i mån av utrymme i första sektionen. Programmet blir detsamma för bägge sektionernas sammankomster, och det blir samma ordförande och övriga styrelsemedlemmar. Alltså: de, som intill förra sammankomsten hade anmält sig som klubbmedlemmar, sammanträda som förut bestämt kl. 7,30 e. m. onsdagen den 20 febr. på Fenix. Följande onsdag den 27 febr., kl. 7,30 sammanträder sektion II på Fenix. Båda sammankomsterna få form av sjafton med samma trevliga arrangemang som vid förra sjaftonen. Fröken Fia Öhman läser upp en skildring från en av sina många resor i andra världsdelar. Sedan blir det musik av fru Hilly Ehnemark, och tesupé à 1,50.

På motsvarande sätt ordnas det för de båda sektionerna vid följande sammankomster. Den 5 mars håller dr Lydia Wahlström föredrag inför sektion I om kvinnlig uppfostran till hälsa och ohälsa, och följande onsdag, den 12 mars, håller hon samma föredrag inför sektion II. På samma sätt hela programmet igenom.

Då klubben nu vuxit så starkt, att den

En del av damerna vid första sammankomsten i Iduns Kvinnoklubb i Malmö: 1. Klubbens ordförande fru Marie-Louise Donner, 2. fru Linnea Jungbeck, klubbmästare, 3. fru Sigrid Danius, skattmästare, 4. fru Bertha Dahl, sekreterare.

måste omfatta två sektioner, har styrelsen bett några av klubbmedlemmarna att fungera som värdinnor. Fru Elisabeth Kuylenstjerna och fru Hilly Ehnemark ha varit så älskvärda att lova åtaga

Från vänster fru Elisabeth Kuylenstjerna och fru Hilly Ehnemark, som på styrelsens anmodan lovat att fungera som värdinnor i Stockholmsklubben.

sig detta värdinneskap. Klubbmedlemmarna känner f. ö. båda damerna redan förut bl. a. genom deras utmärkte pianospel.

Utmärkte talarinnor

har verkligen Stockholmsklubben haft den lyckan att få.

Hur väl förstod icke grevinnan Fanny Wilamowitz-Moellendorff att få sina åhörare tankar och känslor med sig, när hon på sammankomsten den 6 febr. berättade om sina intryck och erfarenheter från greve Keyserlings »vishetsskola» i Darmstadt och från Hitler-oroligheterna i München. Det var två olika sidor av det mångskiftande nya Tyskland, man här mötte. Till Hitleroroligheterna hade grevinnan kommit att vara vittne på närmaste håll. Hon såg t. ex. just när Hitlermännen med Ludendorff i spetsen på en Münchengata gingo i en fälla av maskingevär; hon störtade driven av sin kvinnliga instinkt fram för att varna dem, men i samma ögonblick hon ville rycka undan en 10-års parvel,

som glad och sorglös flanerade framför soldaterna, föll han för ett skott, och strax därpå föll några av soldaterna.

Det var ett föredrag, som gav åhörarna en behållning av tankar och upplevelser.

Sedan blev det samkväm med tesupé. Fru Elisabeth Kuylenstjerna, (major Osvald K:s maka) spelade. Det var en förtjusande kväll, sades det bland de par hundra damer, som voro med.

Den första klubbaftonen i Malmö.

127 damer — många fler än man väntat — hade samlats till det första sammanträdet i Iduns Kvinnoklubb i Malmö, i Stadt Hamburgs festvåning. Där såg man den kvinnliga läkaren och den kvinnliga juristen, affärsinnehavare och kontorister, husmödrar och unga flickor — och alla som människor bland människor. Ordföranden fru Marie-Louise Donner — energisk arrangör och älskvärd värdinna — slog strax an den ton, som kom alla att förenas. Hon bad att alla skulle öppna hjärtats dörrar på vid gavel för sympati och förståelse. Goda ord och glada leenden äro vad vi alla behöva i denna dystra tid, då vardagen ofta är tung och bekymmersam.

En telegrafisk hälsning anlände från systerklubben i Stockholm.

Fru Sigrid Danius höll så föredrag om »musiken i livet». Hon talade om hur musiken enar allt och om hur den hjälper den enskilde i livet. Talarinnan gav bestämt alla åhörarna just en känsla av den harmoni, som är det största i livet och som sätter vårt eget lilla jag i förbindelse med allt.

Fröken Maja Oterdahl läste upp dikter av Anders Österling. Och efter all andakt i skönhetens tjänst fick även det praktiska sitt: fröken Fredrique Lefèvre demonstrerade mattknytning. Till slut samlades man till tesupé kring borden, som dukats festligt med röda tulpaner och med tunga kandelabrar med brinnande ljus. Italienska orkestern spe'ade under hela supén.

Nästa klubbafton blir i mars. Det program, som t. v. uppgjorts av styrelsen, lovar utomordentligt: föredrag av Fru Kuylenstierna-Wenster, en liten utställning av vackra bokband på ett stort biblioteksbord och musik på två flyglar.

Anmälningar till medlemskap i klubben mottagas av ordföranden fru Marie-Louise Donner och sekreteraren fru Bertha Dahl. Årsavgift är 5 kr. Kostnader för klubben, som gå därutöver, bestridas av tidningen Idun.

Utomlands ha de eleganta hästekipagen börjat komma på modet vid promenadåkningar samt åkning till bröllop, visiter, middagar m. m. Obs! En landå ändras på en minut från öppen till heltäckt efter önskan. Namnanrop: FREYS HYRVERK.

Kungl. Hovlev.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen. Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

N Ä R D E T D A N S A S . . .

Modebrev från vår Pariskorrespondent.

I PARIS LIKSOM I Stockholm, i franska landsorten liksom i den svenska, är det balernas tid. Det dansas i hemmen, på restaurangerna, på de stora offentliga tillställningarna, som nästan dagligen äga rum på de fina hotellen i och för välgörande ändamål.

Karlbergarna (les Saint-Cyriens) liksom teknologerna (les Polytechniciens) ha haft sina årligen förekommande baler, vilka äro märkvärdiga därtför att här är det ungdomen som roar sig, medan de äldre se på, och icke tvärt om. La haute Couture, närmast översatt med storsömmeriet, har haft sin bal, som naturligtvis kunde uppvisa en mängd vackra och extravaganta toiletter. På Elyséepalatset har redan varit en middag med bal. Hos presidentens verkade dock damerna som blygsamma bihang till sina i band och ordnar ståande makar och fäder, och när paren trippade in i balsalen, kom man

osökt att tänka på den färglösa fasanhonan vid sidan av den granne, rödgule hanen.

På hotell Majestic har ryska societeten med prinsessan Maria i spetsen anordnat en bal för att hjälpa fattiga landsmän i Paris. Smyckenas makt och prakt var stor, men klänningarna väl brokiga och underliga. På hotell Claridge var det supé med dans som gick i direktoartidens tecken. De utklädda voro icke många, men den amerikanska damvärlden som mött upp, hade toiletter vilka buro de stora ateljé-

Till vänster: Klänning i skär tyll. Stommen (le fourreau) av silvertyg. Kjolen rak framtill har i sidorna en solfjädersveckning, stödd av en volang, kort bak. Veckningen är kantad med silver och blommorna av silver. — I mitten: Klänning i havsgrön moaré liksom lindad runt figuren, i vänstra sidan en knippa röda rosor som uppbära släpet. — T. h.: Graciös klänning i skär taft (taffetas glacé). På kjolen volanger av ockrafärgade spetsar. En svart sammetsknut i ena sidan.

ernas prägel och de aftonkappor, i vilka de gjorde sin entré, visade att dollarn är det mynt som står högst i kurs i världen. Balernas bal, föreningen »De små vita sängarnas», kommer i år att försiggå inom Operans väggar. Franska adeln och finansadeln för här spiran och överglänser om möjligt den rika och förnäma utländska societeten.

Ögonblicket att tala om balklänningar är alltså inne!

De unga flickorna bära fortfarande de

vida kjolarna, krinolin-artade, så graciösa och älskliga för ungdomar, och liv med rund ringning och bert. De mogna kvinnorna svepa sig i tyger, som avteckna figuren så ingående som möjligt. I och för detta ändamål har i marknaden utkommit ett mjukt, blankt, skiftande siden som är mycket vackert och kommer bärarinnan att verka som uppstigen ur vattnet. Idealet för dagsmodet! Klänningar av silver- och guldinvävd chiffon liksom av silver- och guldspets förekomma också. Dessa senare tygsorter passa bäst för vida kjolar.

Såväl tygfabrikörerna som skräddarna arbeta på att få bort den snäva kjolen, och vårmodet går också i denna riktning.

Urringningen på balklänningar är framtill rund eller fyrkantig, i ryggen snibbig. Ärmarna obefintliga. Jag har sett damer som haft rysch vid handlederna för att armarna skulle verka mindre bara — men denna fantasi har ej slagit igenom.

Balskorna äro mest i ljus sidendamast med små strass-spännen samt sandalliknande. Kammar av strass förekomma också i det kortklippta håret.

Det kortklippta håret har fått en förbluffande spridning. Trots att herrarna säga sig vara motståndare till detta mod. För att komma sanningen närmast tror jag de helst gå med på följande kompromiss: Väninnan får kortklippa sig, men ogärna den äkta maken.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Hembiträdena och bostadstelefonen.

En husmor har sänt oss följande. Så tråkiga erfarenheter som insändarinnan har väl, får man hoppas, icke alltför många. Men bostadstelefonens disponerande är ju alltid en ordningsfråga, som är värd att diskutera:

Kan det verkligen vara riktigt, att hembiträdena till den grad som nu ofta sker inkräkta på hemmets telefon? De flesta tyckas anse telefonen som sin privata egendom likafullt som familjens.

Aldrig skulle väl i mitt föräldrahem något dylikt fått förekomma, som att hembiträdena i tid och otid fingo uppta telefonen med att dryfta med sina bekanta av båda könen vad de gjort i går, på vilken bio eller dans de voro o. s. v., som de nu tycks ha för sed.

Själv hör jag ej till den slags kategori av fruar som byta hembiträde vart eller vartannat år. Tvärtom tycktes de trivas bra och samarbetet är det bästa. Men ifråga om telefonen tycktes de vara sig tämligen lika. Jag vill ju ej säga att mina barnsköterskor tagit sig dylika friheter, men så stå de ju kanske på ett högre plan åtminstone vad ambitionen beträffar.

Då jag häromdagen efter att ha tagit emot 3 telefonsamtal i rad till mitt hembiträde, upplyste henne om, att hädanefter bannlyste jag allt telefonerande utom i undantagsfall, och fick det svaret att alla hennes bekanta, (och de äro ej få tyvärr) kunde fritt disponera telefonen på sina platser, beslöt jag mig för att vända mig till eder diskussionsklubb och höra huru edra läsare och läsarinor ställer sig i denna fråga:

Med mina umgängesvänner har jag dryftat frågan allt som oftast, och alla tyckes vara av den uppfattningen att det här förekommande öskicket är något mycket störande i familjelivet.

Vad vi behöva nu äro flickor med ambition, duglighet och ansvarskänsla; då först kan ett gott samarbete uppnås mellan husmor och hembiträde.

Fru Greta.

När Vera v. Kræmer lärde sig av Idun att skriva dagbok.

För ett par år sedan hade Idun på nyåret en betraktelse av Elin Wägner över ämnet föra dagbok. Den gav mig en sådan knuff, att jag tog till en mycket vacker bok min man givit mig, då jag flera år förut

(Forts. sid. 160.)

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

SVARTSJUKA PÅ SCENEN OCH I DIKTEN

APROPÅ DEN ÅTERUPPSTÅNDNA »OTHELLO».

SVARTSJUKAN HÖR ICKE TILL DE känslor, som stå högt i kurs just nu. Det finns ju till och med de beskäftiga författare och sociologer, som vilja helt avskaffa den. Fru Kolontay, som är Europas enda kvinnliga diplomat, har hunnit att utom sina envoyé-sysslor i Norge även söka reformera det mänskliga känslolivet och i sin bok om den nya moralen är det bl. a. svartsjukan hon vill komma åt. Men hennes förkunnelse på det området, som för resten går tillbaka ända till salig Fourier, verkar inte övertygande. Othello är aktuell alltjämt.

Emellertid kan man nog finna, att framställningen av svartsjukan under tidernas lopp undergått en viss ändring i dikten, som ju speglar livet åtminstone indirekt.

Svartsjuka var ursprungligen ett manligt privilegium. Hustrun var mannens egendom, men om han sökte sig nöjen utomhus, så fick hon hålla sig vackert lugn och tyst ändå — alldeles som den lilla japanskan måste göra än i dag. Likväl får den kvinnliga svartsjukan röst då och då redan under antiken. Hos Sappho skälver den. Och den romerske skalden Propertius låter sin Cynthia känna den bittra soten. Eljes hade nog Propertius själv minst lika mycken anledning som den älskade att vara svartsjuk. Ty uppriktigt sagt var hon en ganska lättfärdig dam. Hennes moder hade uppfosttrat henne i Subura till hetäyrket och hennes och skaldens förbindelse var en äkta antik kärlekförbindelse, d. v. s. illegitim. Så här låter skalden sin hjältinna klaga — förresten skulle hon gött själv verkligen kunna ha satt hop verserna, eftersom hon utom det andra nämnda yrket även var skaldinna, en på den tiden ingalunda så besynnerlig sammansättning:

*Äntligen! För till min bädd dig åter den snäleken
brakte dig, då hon dig drev bort från sin riglade dörr?*

Ty var har du förnött min natt, så lång den har varit?

Maktlös kommer du nu, — ve mig — när stjärnorna fly!

*Må du få själv framsläpa en rad av sådana nätter,
som du, grymme, alltjämt låter mig arma få ha!
Ty vid min purpurspånad jag än förjagade sömnen,
än, då jag tröttnat därvid, sjöng jag till lyran en sång.*

*Stundom jag ock för mig själv i min ensamhet klaga
gade sakta*

*att du i främmande famn glömmes så ofta dig kvar,
tills med de smekande vingor till ro mig fläktade sömnen.*

Läkdöm denne till sist gav för min strömmande gråt.

Men redan tidigare hade Catullus, tack vare sin kärlek till den sköna »Lesbia», som han till Sapphos ära kallade sin älskade, en förnäm gift dam, blivit den första äkta lyrikern efter Sapphos dagar. Hans kärleksdikter förbyttes snart i de vildaste uttryck för svartsjuka, de hatfullaste smädelser mot den trolösa. »Lesbia» hade varit hans like icke endast i begåvning och bildning, utan även i lätt-sinne.

En 18—1900 år senare upprepades i stora drag samma bittra historia av ett annat par: Alfred de Musset — som just i mycket liknade Catullus — och George

Shaksperes berömda svartsjuksdrama "Othello" har levat upp igen på Dramatiska teatern och visat sig äga oförminskad kraft att röra och gripa. Reprisen av det odödliga dramat motiverar en liten undersökning av svartsjukan, sådan olika tiders diktare framställt den.

Sand. Skall man därav draga den slutsatsen, att vårt sätt att känna bra litet förändras under sekternas lopp? Alldeles som Catullus påstod Musset, att den älskade förstört hans liv genom sin trolöshet, att hon slitit sönder hans hjärta genom att utlämna det åt svartsjukans alla kval.

Mussets »La Confession d'un enfant du siècle» är kanske den mest fulländade framställningen av den patologiska svartsjukan. Hjälten har en gång för alla fått sitt hjärta förgiftat genom att möta otrohet hos den första älskarinnan. När han knyter en ny förbindelse, upphör han icke att plåga sig själv och den stackars milda kvinnan med sina misstankar och sin bitterhet. Här ett brottstycke ur en av dessa lyriskt svällande scener. Hjälten har genom sina svartsjuka utbrott kommit sin älskade att svimma. Nu sitter han vid hennes säng, där hon somnat in:

»Jag låg hopkrupen invid alkoven och ehuru jag från första ögonblicket insett hela vidden av min olycka, förnam jag inte smärtan. Det som mitt förstånd fattade tycktes min själ väja undan för, icke vilja se. — »Detta är visst», sade jag mig själv, »det finns inte det minsta tvivel om, att vi inte längre kunna leva tillsammans. Jag vill icke döda denna kvinna, alltså återstår mig intet annat än att lämna henne. Nåväl, jag skall resa i morgon.» Och under det jag sade detta, tänkte jag varken på det inträffade eller på framtiden, jag mindes varken Smith eller någonting som hälst annat i denna stund. Jag skulle inte ha kunnat säga varken vad som fört mig hit eller vad jag hade gjort under sista timmen. Jag betraktar rummets väggar, och jag tror, att allt som sysselsatte mig var funderandet på med vilken vagn jag skulle fara nästa morgon.

Jag förblev länge i detta tillstånd av underligt lugn. Lik en man, som, träffad av ett vapen, först endast känner järnets kyla; han tar ännu några steg framåt och frågar sig förvånad vad som hänt honom. Men så småningom rinner blodet bort, droppe efter droppe, marken färgas av svart purpur, döden kommer... Mannen ryser av skräck och faller...

På samma sätt, lugn till synes, hörde jag olyckan komma. Jag upprepade med låg röst vad Brigitte sagt mig och ordnade under tiden saker och ting omkring henne så, som jag visste att hon brukade ha det ordnat för natten.»

Nå, Mussets och hans samtidas hjältar hade god tid att odla sina känslor. Yrke och arbete hade de icke. Inte underligt alltså att de ibland förföllo till det patologiska. Men även en den moderna tidens man, som stod mitt uppe i arbetet, har gett häftiga uttryck för en patologisk svartsjuka. Det är Strindberg.

Vi läsa i hans »En dåres försvarstal», hur mannen i det äktenskap han där skildrar skapar sig ett helvete med sina sjukliga misstankar och inbillningar. Han tror att hustrun är förälskad i varenda man hon betraktar, i artister, som umgås i deras hem, i en löjtnant på ett värdshus, i sin läkare, i sin massör; misstankarna unna honom ej en minuts frid, och då hon

en gång smeker honom, utbrister han: »Vad har du gjort för ont eftersom du smeker mig nu?» Han bevakar henne, spionerar, »nödgas utkämpa en avskydd strid med ärvda, medfödda eller genom uppfostran förvärvade grundsatser och ges sig in på otillättna vägar»: öppna hennes brev. Och när han, »för att undgå det löje, som väntar den bedragne maken», tar sin tillflykt till Wien, emedan hans ställning hemma skulle nödgas honom »att uppehålla dagliga förbindelser med män, misstänkta att ha varit min hustrus älskare», marteras han där nere oavlatligt av sin längtan:

»När jag ibland strövar omkring i något tavelgalleri, ser jag henne överallt på mästarnes målningar. På Belvedere står jag en timme framför Guidos Renis Venus, som var så lik min älskade, och gripen till slut av längtan, packar jag mina kappsäckar och återvänder fortast möjligt till henne. Åh, jag är förtrollad av denna kvinna, det finns ingen möjlighet att undkomma henne!»

När man läser detta, kommer man att undra, om icke den patologiskt svartsjuka i grunden misstänker sig själv: han känner dunkelt, att han icke kan lita på sig själv, och tror följderiktigt att den andre är lika opålitlig.

En klassiskt klar skildring av en kvinnas svartsjuka ger Guy de Maupassant i sin roman »Stark som döden». Det är en gripande skildring av en åldrande kvinnas kärlek, av hennes kval och svartsjuka när hon upptäcker, att den man hon skänkt sitt hjärta, är förälskad i — hennes dotter:

»Ofta ville hon utfråga honom när de voro allena, bedja, bönfälla honom att tala, att tillstå allt, att ingenting dölja för henne. Hon föredrog att veta och att gråta under denna visshet framför att lida som hon gjorde av tvivlet och av att inte vara i stånd att läsa i hans stängda hjärta, där hon kände en annan kärlek växa fram.

Detta hjärta, som hon satte högre än sitt liv, som hon hade övervakat, varmt, livat med sin ömhet i tolv år, som hon hade ansett som sin säkra egendom, som hon hade hoppats vara definitivt underkastat hennes, henne passionerat tillgivet ända till hennes livs slut — detta hjärta var nu på väg att glida från henne genom en förskräcklig och ofattlig olycka. — Vartill tjänar det att älska, att ge sig utan förbehåll, om plötsligt den, som man skänkt hela sin varelse och existens — allt, allt som man haft i denna värld, övergiver en, emedan ett annat ansikte behagat honom, och på några få dagar blir nästan en främling.» — — —

För att åter ta ett stort steg tillbaka i tiden, så ha våra egna tidigare skalders, som frossade i stora ord och vilda känslor, naturligtvis också målat svartsjuka. Pseudoklassicismen älskade ju just att måla, att sätta upp kulisser och fonder till väldiga skräckoperor, om så skulle vara. Och det är i överensstämmelse med denna smak, som Bengt Lidner i »Medea» skildrar hjältinnans svartsjuka i följande ord:

*Fasans natt mitt öga höljer,
Hämnden ryter i mitt bröst.
Månen vid dess hesa röst
uti moln sitt huvud döljer.*

Som man minns kan Johan Nybom inte nöja sig med mindre än att likna sina svartsjuka kval vid Niagara:

*"Jag stod på Niagaras öde strand,
förtärd av mina känslors vilda brand,
min inre värld mig tycktes ändå vara
ett ännu mera otämjt Niagara.*

(Forts. sid. 160).

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

MODERSSORG. AV CONCHA ESPINA

ÖVERSÄTTNING FRÅN SPANSKAN AV R. F—M.

HENNES BRINNANDE TRO VAR inte mäktig att förjaga en fix idé vilken kommit som en bävande tanke under stunder av ångest och förtvivlan för att till sist nagla sig fast likt en dolk i hennes sörjande modershjärta.

Gossen hade varit henne så tillgiven, så älsklig och lydig. Under sitt korta livs fem flyktiga år hade han inte ens gjort ett försök att komma utanför trädgården: den stackars Mario hade dött utan att lugnet i hans barnasinne störts ens av det anspråkslösaste lilla äventyr på gatan, ty aldrig hade han närt en dristig tanke på otillåtna utflykter.

Dessa täta grupper och rabatter med praktfulla blommor i den mjuka gräsmattan djupt under moderns fönster hade varit hans glädjeämnen, hans värld.

Gossen hade varit en smula försagd och skygg: för att få honom att somna in i lugn och ro måste man ge honom handen.

Gamla Sinda, som en gång lämnat sin lantliga vrå för att skänka sitt liv åt de små och som med omsorg och kärlek vårdat tre generationer av denna familj, brukade sitta vid Marios säng och hålla den lilles mjuka, knubbiga fingrar i sin sträva hand.

Sinda brukade vagga litet smått på huvudet, medan Mario läste sina barnsliga böner, som han mången gång avbröt med små oskyldiga, ängsligt nyfikna frågor.

— Måtte änglar hålla vakt... Säg, Sinda, vad är det som änglarna vaktar åt mig?

— Ja... det är hästen, godsakerna, vykortet dina... ja, det är så mycket så...

— A men, vad betyder det då? Är det detsamma som a h — men?

— Sss, seså, nu ska du sova, gossen min. Och efter åtskilliga frågor av samma tänkvärda slag brukade Mario lugnt och stilla sluta sina ögon och somna. Den goda kvinnan släppte då gossens hand, och sedan hon nedkallat en from välsignelse över den lilla sängen, gick hon tyst sin väg på tå.

Modern, som gråter över den första stora olyckan i sitt liv, tänker i dag med hjärtskärande oro och smärta på hur ensam hennes gosse fick göra den oväntade resan genom dödens mörka dalar. Förgäves tillviskar henne tron andra upphöjda tankar och låter henne i en tröstlös syn se, hur en liten ängel bland serafers skara ler i Guds sköte och fröjdar sig över att ha kämpat sig upp till himlens omätliga höjder.

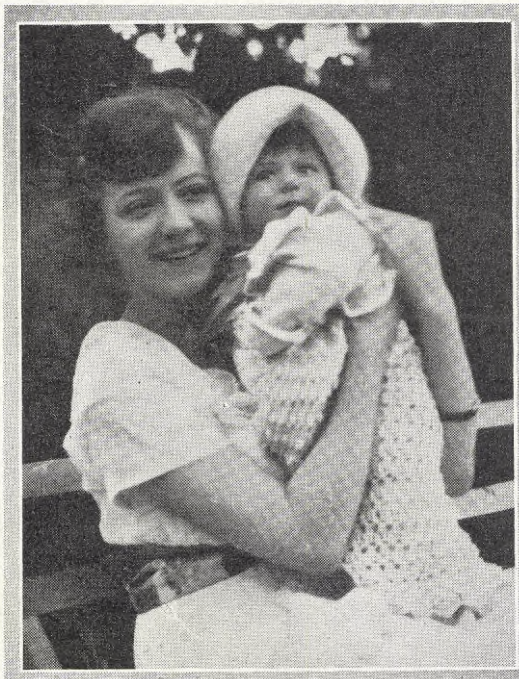
Hennes sorg är så mänsklig, så bemängd med modersinstinkter och timliga omsorger, att hon gråter inte bara därför att hon sett sin gosses stela kropp föras bort till kyrkogården för att sova i den kalla och ensamma graven utan den snälla Sindas hand, utan hon ryser, när hon tänker att gossens ängsliga ande gått också den till mörka rymder, där det inte finns trädgårdsgångar, inte duktiga sköterskor som Sinda och inte praktfulla blomsterrabatter med staket omkring, vilket i denna världen är nog för att göra en gosse lycklig.

Concha Espina är en av Spaniens yngre och mera lästa författarinnor som Idun här för första gången presenterar för sin läsekrets. Till utseendet påminner som man ser den vackra damen om vår egen Marika Stjernstedt.

Och hon tänker på den döendes sista blick. Den var obeskrivlig, men hon tyckte, att han med ett förtvivlat, krampaktigt grepp sökte hålla sig fast vid livet och i ångesten bönföll henne om hjälp;

Mor och barn.

Ännu en intagande "Mor och barn"-bild. Den återger fru Gösta Marcus, Stockholm, och hennes baby. Vår tävlan om det bästa fotografiet med motivet Mor och barn pågår till månadens slut. Pristagaren får ett guldarmband.

det var henne, som skreke han fram en sista hjärtskärande fråga var hoppet fanns... Så kom slutet på den tillvaro vi känna till: kroppens död och andens outrannsakliga flykt. En iskall fläkt flämtade sig fram över gossens läppar, och döden sänkte sitt skumma töcken ned över hans ögon och släckte deras glans. Och alljämt liten, bräcklig och ängslig hade han så förrirat sig in i den ohyggliga gåtans oändliga irrgångar och var ensam i en mörk, djup natt utan stjärnor.

För modershjärtat ingen tröst! Någon lisa får hon dock, då hon föreställer sig, hur han som gått bort bland änglar och solar ivrigt söker ett sköte att krypa upp i, när han är trött efter sina vandringar på Herrens gator.

Och under tiden blir Sinda, som skänkt sitt liv åt de små, mycket sjuk; hon brottas med en makt som driver även henne hän mot dödens bleka skuggriken.

Av barnen som hon vårdat hade hon Mario kärast, och hans hastiga bortgång blev ett ödesdigert styng i hennes överflödande starka hjärta.

Trotjänarinnan ligger lugn och undergiven på sin dödsbädd och överhopas med kärleksbetygelser. Hennes har denna förnäma familj alltid varit, och de som bliva kvar skola bittert känna tomrummet efter henne, som under många långa år delat ljuvt och lett med dem — under lek med små älskliga barn och under vaka över vita vaggor...

Marios mor vill osedd av andra säga farväl till den bortdragande; hon omfamnar henne bävande och ser in i de insjunkna, dimmiga ögonen.

Den gamla rycker till, försöker att le och säger med sin brustna stämma, vilken låter som komme den långt bort ifrån.

— Frun vill skicka ett bud till gossen?

— Ja, ja, så är det.

De äro slutna i varandras armar, och under en uppståndelse i deras sinnen som inga gränser har viska de till varandra som i feberyrsel stympade, vanvettiga ord.

Och det sällsamma intima samtalet slutar med två suckar av djupaste tillfredsställelse: med den ena svingar sig den stackars trotjänarinnans enkla själ, full av dygd och ödmjukhet, mot en annan värld; med den andra känner modern första gången sin smärta lindras.

Ty Sinda har fått det brådskande uppdraget att i himlarnas blåa vidder söka reda på gossen, passa på honom och pyssla om honom riktigt... och ge honom handen, då han skall somna i sin vagga av strålande stjärnor för att drömma om sin mamma...

Den drömmande modern sätter en dyrbar spetsmössa över den dödas vita hår, fäster den med nålar av silver, och knyter om den stelnade midjan ett konstfullt förkläde med mellanbrodyrer och spetsverk, ty Sinda skall putsad och fin gå att fylla sin svåra plikt som barnsköterska i Herrens trädgårdar...

Kom ihåg,

att för söndersprucken och kylld hy är **LEDOLINSALVAN** bäst.

Finnes i alla affärer.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm. Rt. 26 62

Carl Peter

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Konfektfabrik, Malmö

KRING TVÅ KVINNliga DONATORER

GENOM GAHNSKA FONDEN HAR DEN ÄREVÖRDIGA FIRMANS NAMN KNUTITS TILL UPPSALA UNIVERSITET.

DET ÄR MED GAMLA FÖRNÄMA handelshus som med gamla goda familjer: anorna, traditionen förplikta. När fröknarna Anna och Cecilia Gahn gjorde sin stora donation till Uppsala universitet, så innebar detta en storslagen hyllning åt den fria forskaranda, som både skapar enskilda blomstrande företag och för vetenskapen framåt. Fröken Anna Gahn har nyliden avlidit, och i hennes och hennes systers testamente har det bestämts, att sedan en del livräntor utgått, skola 800 aktier i Henrik Gahns aktiebolag, nominellt värda 100 kr. pr st. och alltså inalles 80,000 kr., bilda en fond, Gahnska fonden, att överlämnas till Uppsala universitet. Ena hälften av fondens avkastning skall användas till stipendier för behövande vid Uppsala universitet, vilka studera kemi, med företräde för avkomlingar av donatorernas föräldrar, Henrik och Maria Elisabeth Gahn. Andra hälften disponeras till främjande av den kemiska forskningen vid universitetet.

Det som en gång skaffade Henrik Gahns firma dess ställning, var ju just en kemisk uppfinning. Som så många andra gamla förnåma handelsfirmors skulle också dennas kunna ge stoff till en hel roman. Det var för femtiosex år sedan brukspatron Henrik Gahn anlade en mindre kemisk-teknisk fabrik i Uppsala. Till en början tillverkades endast bläck och blanksvärta. Men Gahn hade ända från början i tankarna en uppfinning, han länge sysslat med. Det var ett medel, som skulle kunna konservera animaliska och vegetabiliska födoämnen från förruttelse och försämning — en sann husmoders välsignelse alltså. Aseptinen kom! Strax därpå utsändes från fabriken det första kända antiseptiska munvattnet i hela världen, Amykos. Amykos blev verkligen hela svenska folkets amicus. I vartenda hem fanns det en flaska, och svenska

T. v. : Den ena donatorn, fröken Anna Gahn. — T. h. : Verkställande direktören i Henrik Gahns A.-B. Emil Fredrikson.

folkets tal, som förut doftat i varje fall icke alltid av rosor, doftade nu av amykos.

Sedan den tiden har ju marknaden översvämmats av strömmar av munvatten o. dyl. Och amykosen rinner numera bara som en svag rännil ur de två väldiga behållare, som ännu finnas för den i Gahns fabriker. Men det betyder ingenting — det är inte på den som firman flyter. Fabriksverksamheten har ökat år efter år, den ena grenen har lagts till den andra.

En del av laboratoriet.

Vilka essenser av vällukter från hela jorden, vilka extrakt av tropikernas sol och härligheter håller inte en kvinna nu för tiden var dag i sin hand i och med alla dessa toalettartiklar, som utgå från en fabrik som denna. Där äro parfymen, som i en enda droppe ge en förnimmelse av franska blommande rosenfält. För att sätta samman en så pass som man tror enkel parfym som viol behövs det ett tiotal olika essenser. I tvåårlarna flyter de tropiska kokosnöternas olja, blandad med den finaste talg. Av tvåårl tillverkar Gahns en massa sorter i olika prislägen så att envar kan utvälja en Gahns tvål efter sin smak. Hudcrëmer och tandcrëmer flyta fram ur andra avdelningar i fabriken, putsmedel och såpor etc. etc. En Zola skulle icke ha en ointressant verkstad i detta »Damernas parad», som kemi och teknik rest till tjänst för hygien och skönhet.

Och nu har alltså grundläggarens namn genom två av hans döttrar för all tid fästs vid den ovan nämnda fonden till forskningens tjänst. Fröken Anna Gahn tjänade själv länge och trofast genom eget arbete sin faders verk. I fyrtio års tid arbetade hon på kontoret. År 1912 blev hon pensionerad och vid firmans 50-årsjubileum år 1917 fick hon patriotiska sällskapets guldmedalj. Utom döttrarna Anna och Cecilia efterlämnade gamle Henrik Gahn ännu tre döttrar, överstinnan Hazelius, fru Nisbeth och fru Wærn, samt tre söner. En av dessa, överste Erik Gahn var en tid före sin död bolagets verkställande direktör, och en son till honom, assessor C. H. Gahn har säte i styrelsen. En annan son, hr Fredrik Gahn, är bolagets representant i Malmö. Verkställande direktör är nu Emil Fredrikson.

FRÅN IDROTTSFÄLTET OCH GYMNASTIKSALEN

Under denna rubrik ämna vi då och då införa nyheter från den kvinnliga idrotts- och gymnastikvärlden, små inlägg i frågor, som beröra kvinnlig fysisk kultur etc. För insändarne stå naturligtvis vederbörande författare själva. Gymnastikdirektören fru *Greta Adrian* i Örebro, känd som en duktig och energisk förkämpe för kvinnlig idrott och gymnastik, gör här ett inlägg i en fråga, som just nu är aktuell och ger anledning till mycket meningsutbyte:

Svensk vara — också inom kroppskulturen.

Glädjande nog börjar lite var få upp ögonen för, att kroppsrörelse och friluftsliv är något som är nödvändigt även för våra damer. Först och främst borde självbevarelseinstinkten driva oss till att föra ett sunt hårdande liv. I rörelsehygien har kvinnan även det bästa och säkraste medlet att be-

behålla ett friskt, ungdomligt yttre. En ung frisk varelse har ju alltid en betagande charm och vår naturliga fåfänga borde helt enkelt driva varje kvinna till, att i det längsta bibehålla ett tilldragande yttre. Kroppsrörelse är både effektivare och billigare än massage, avmagringskurer, smink, puder, salvor o. s. v.

Med detta nyvaknande intresse för kroppskultur följer — kanske helt naturligt — att det likt svampar ur jorden växer upp det ena s. k. gymnastiska systemet efter det andra. Alla ha sina entusiastiska och hängivna förespråkare och de som "puffa" bäst, få de flesta patienterna. Alla plädera detsamma. Deras system är det enda saliggörande, just det patentmedel våra damer böra användas för att bli sylfidiska. Just det systemet besitter de värdefulla rörelser vilka "inlärda på så och så många gånger" kunna förvandla den klumpigaste matrona till en smärt rank varelse, eller den benmagra till kvinnan med det mjuka men ändock spänstiga hullet.

Vi lättrogna svenska barn, överväldigas inför denna verkligt amerikanska reklam, vilken icke skyr några medel icke ens att ironiskt kritisera det sven-

ska systemet, det Lingska, trots att förskrikarna i sina reklamskrifter och artiklar visa hur föga eller intet de följt med sin tid på den svenska gymnastikens område. Deras okunnighet om den svenska kvinnogymnastiken i närvarande stund är härresande. Vi ha numera en kvinnogymnastik väl anpassad för ett naturenligt rörelse- och arbetssätt och där god hållning, frigjordhet, mjukhet och grace är det grundläggande. Det svenska systemets förespråkare arbeta, visserligen målmedvetet, men i det tysta. Vi slå ej på stora trumman. Det är gammal känd sak att vi svenskar äro svaga för allt utländskt. Det är fint, det är bättre. Vi gå så gärna över än efter vatten.

I dessa tider förordas överallt här hemma Svenska varor. När du är svensk, gynna svensk industri, svenska varor.

Jag vill tillämpa detta även ifråga om kvinnogymnastik. Svensk vara även på gymnastikens område. Jag vet att den är billigare och jag vågar påstå — även bättre.

GRETA ADRIAN.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

EMELIE SANDBERG.
F. Petersson. Motala. Änka
efter apotekare Axel Sand-
berg.
80 år den 5 febr.

MATILDA CURTELIUS.
F. Silfwerbrand. Katrineberg.
Änka efter kyrkoherden J.
O. Curtelius.
80 år den 14 febr.

GUSTAVA ADELSKÖLD.
F. Brolin. Stockholm. Änka
efter majoren Claës A. Adel-
sköld.
80 år den 16 febr.

MARIA D'ALBEDYHLL.
F. Åkerman. Stockholm.
Änka efter översten, frih.
Gustaf d'Albedyhll.
80 år den 20 febr.

ANNA BJÖRNSTRÖM.
F. grev. De la Gardie. Väs-
terås. Änka efter dompro-
sten J. H. Björnström.
70 år den 18 febr.

KARIN FLACH.
F. Sjöberg. Linköping. Änka
efter majoren Gustaf Flach.
50 år den 19 febr.

SOFIE SVENSSON †.
Fru. Kalmar. F. översköter-
ska å Epidemiska sjukhuset
i Kalmar.
* 1841, † den 26 jan.

AMELIE NORDSTRÖM †.
F. Westerling. Kalmar.
Änka efter godsägaren H.
Nordström, Ålhult, Södra Vi.
* 1841. † den 27 jan.

MIA SANDELS †.
F. Kullberg. Växjö. Änka
efter mönsterskrivaren Arvid
Sandels.
* 1842. † den 2 febr.

AUGUSTALJUNGMARK †.
F. Högström, Örebro. Änka
efter kronfogden D. V.
Ljungmark.
* 1844. † den 26 jan.

SOFIA ROOS AF HJELM-
SÄTER †.
F. Reenstierna. Stockholm.
Maka till agronomen R. Roos
af Hjelmstätter.
* 1847. † den 6 febr.

LOVÄ BOSTRÖM †.
F. Wickström. Sigtuna. Änka
efter ingenjören Lars Gustaf
Boström.
* 1851. † den 29 jan.

AUGUSTA CARLSTRÖM †.
F. Skånberg, Göteborg. Änka
efter kyrkoherden A. L. Carl-
ström.
* 1851 den 1 febr.

MARIA MILTOPÆUS †.
F. Öhrn. Göteborg. Maka
till sjökaptenen Albert Mil-
topæus.
* 1857. † den 25 jan.

ELIN MATTHIESEN †.
F. Abramson. Änka efter ci-
vilingenjör G. Matthiesen.
* 1859. † den 31 jan.

När ni firar er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Sänd in ett belopp till Iduns Redaktion, Stockholm, under beteckning "Födelsedagen", och vi skola låta det komma de fattiga och hungriga små till godo. Eller anmäl er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind er att på varje eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända eder då varje år på er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

IDUNS REDAKTION.

ANNA JOHNSON †.
F. Rosin. Stockholm. Maka
till generalkonsul Eric R.
Johnson.
* 1866. † den 4 febr.

BLENDALUNDSTRÖM †.
F. Boklund. Stockholm.
* 1870, † den 29 jan.
Text. här. bredvid.

Blenda Lundström.

Ett varmt modershjärta har upphört för evigt att slå — solen har dalat i ett lyckligt hem, som bars av hennes starka själ. Ty maka och mor i de ordens djupaste betydelse var hon främst, varm, stark, stilla, kärleksfull. Tyst och försynt var hon i livet, dock oförglömmelig för envar som fått en den minsta inblick i hennes väsen och kommit hennes utpräglade personlighet när.

Dotter till professor J. Boklund och maka till artisen vid Rörstrands A.-B. Nils Lundström drev tidigt hennes konstnärliga sinne henne in på det konstnärliga textilområdet, och fick hon tidigt den dubbla uppgiften att verka både utom och inom hemmet. Som medarbetare i Thyra Grafströms Textilavd. på N. K. i 25 år och vid densamma utflyttande ägnade hon alltjämt sitt varma intresse och stora duglighet åt sin krävande post. Med öppen blick och hjärtged vilja inlade hon ett aldrig sviktande arbete i sin uppgift att förstående stödja den stora arbeterskekären.

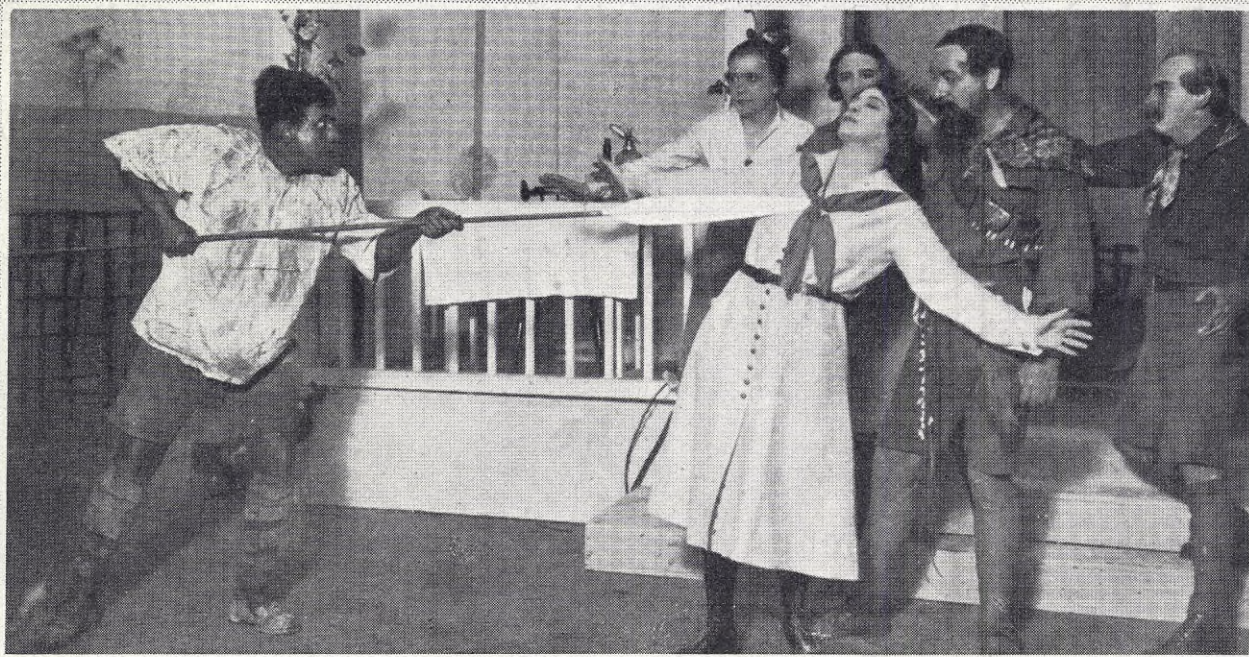
KINANGOZI PÅ SVENSKA TEATERN

NYBYGGARLIV OCH EXOTISK STÄMNING I PRINS WILHELMS SKÅDESPEL.

Den söta nybyggardottern Cecily (Inga Tidblad) har förtäckt gjort Kinangozi sin kärleksförklaring, som han med faderlig vänlighet tillbakavisar.

Kinangozi (Ivan Hedqvist) åter-
ser ute på den afrikanska ny-
byggarfarmen sin ungdoms
svekfulla älskade Sylvia
(fru Brunius).

Ett av skådespelets mest drama-
tiska moment: Sylvia blir under
de svartas uppror dödligt sårad av
ett förgiftat spjut. Den svarte
mördaren spelas av hr Cederborgh.
(Foto Almberg & Preinitz).

Exotism på Svenska Teatern: den
upproriska negerstammen och dess
hövding.

DEN FURSTLIGA DRAMATIKERN

Ett nytaget fotografi, från ateljé Jæger, av prins Wilhelm och hans son prins Lennart. Prins Lennart var med på premiären och avgav det osminkade omdömet, att pjäsen var "kul".

UR VECKANS SKRÖNIKA

Här ovan: Vid svenska mästerskapstävlingarna i konst-åkning den 10 d:s visade paret Kaj af Ekström — Elna Henriksson vilka graciösa ställningar man kan intaga på skridskor. Detta par, som segrade i paråkning, skall om en veckas tid delta i tävlingen om världsmästerskapet och lär ha goda utsikter att bli n:r 1. (Foto Holmén.)

Till vänster: Hela Sveriges sagoberätterska fru Elsa Beskow fyllde på måndagen 50 år. Hon blev varmt hylad på sitt Ekeliden i Djursholm, där vår fotograf tog denna bild på högtidsdagen. (Foto Holmén.)

FÖR MÅNGA, MÅNGA ÅR SEDAN levde vid stranden av en flod en bonde. Han hade odlat upp ett mycket magert stycke jord så att han nu hade flera sädesfält och en stor flock får som gingo och betade på slätten.

En dag kom den mäktige kejsaren ridande med sina män, och utan att bry sig om den växande säden redo de över bondens fält. Bonden, som aldrig förut hade sett kejsaren och ej visste vem det stora följet tillhörde, ropade till dem att de genast skulle rida bort från hans fält och betala den säd de förstört.

Då kejsaren hörde huru vred bonden var, befallde han sina män att taga bonden till fånga och tillika även fårfloeken.

Några grannar som hade åsett det hela skyndade in till bondens dotter och omta-

lade händelsen, och då beslöt dottern att genast gå till den stränge kejsaren och be om nåd för sin fader. Hon bröt den vackraste blomman i sin faders trädgård och gick till kejsarens palats. Hon steg fram inför kejsaren, och sedan hon räckt honom den vackra blomman bad hon att återfå sin fader.

»Det är beroende av dig själv», sade kejsaren, »kan du tömma vattenbassängen ute i parken skall din fader bliva fri.»

»Låt mig försöka», sade bondens dotter.

Då solen började gå ner om aftonen började hon sitt arbete. Hon öste vatten med sina små händer, — men det gick så långsamt, och bassängen såg ut att vara lika full som förut.

»Det tjänar ingenting till, jag kan aldrig befria min far», tänkte dottern.

Men i samma stund hon tänkte detta, bräkte hennes faders får. Då fick den unga flickan en idé. Hon gick fram till inhägnaden och fåren kände igen henne och bräkte ännu mera. Hon öppnade dörren för dem, tog det allra minsta lammet i sin famn och sprang ner i vattenbassängen — och alla fåren följde henne, och de voro så många att de fyllde hela bassängen. Vattnet stänkte upp på sidorna och det som inte stänkte upp utan blev kvar i bassängen drucko fåren upp, törstiga av den heta dagen. Och då dottern lockat upp fåren igen var bassängen alldeles tom.

Nästa morgon kom kejsaren själv ut i parken för att se hur det hade gått för flickan. Då han såg, att bassängen var tom, blev han mycket förvånad.

»Du har bestått provet, jag skall hålla mitt löfte; nu är din fader frigiven. Du var en klok flicka, dig skulle jag vilja ha kvar här som prinsessa i mitt slott.»

Men då svarade flickan, att hon helst inte ville stanna utan följa sin fader hem. Och redan samma dag vandrade den lycklige bonden hem med sina många får och sin kloka och trofasta dotter.

Fixeringsbild.

Här är misse ute på jakt, men var är rätten? En bok i present tilldelas de tre först öppnade rätta lösningarna. Svar märkt "Fixeringsbild n:r 7" inom en vecka efter numrets datering.

Fixeringsbilden i nr. 5 har rätt lösts av Ingrid Pettersson (4½ år gammal) adr. Disponent E. Pettersson, Gällö sågverk, Gällö, Jämtland, Barbro Sandström, Kisa, och Lilly Carlsson, Vretstorp, vilkas brev först öppnats och som alltså erhålla var sin bok i pris.

RUNA

Då skolarbetet är slut är det ofta lång tid till middagen. Men barnen äro hungriga och längta hem, där Mamma väntar dem med en Runasmörgås och ett glas mjölk — ett lämpligt "mellanmål" som smakar gott, är närande och billigt.

SMÖRBLANDNING

Den varma maten står i värmeskåpet

— Förut var det alltid besvärligt med mina skolbarns frukostmål. Mina gossar och min dotter komma hem till frukost på olika tider, och pojkar-na ha vanligen slutat äta, då tösen kommer... Men nu, då jag har värmeskåpet att sätta in maten i, märker jag knappast, att de äta på skilda tider. —

Dessa ord fölls härförleden av en husmor i Stockholm, som i Stockholms Gasverks värmeskåp funnit ett effektivt, billigt och praktiskt sätt att sköta långkokning, färdigstekning och färdigkokning, uppfärskning av bröd, varmhållning av mat etc.

Även Ni som bor i Stockholm bör skaffa Er ett värmeskåp — det bästa komplement, Ni kan önska, till gasköket och gasugnen eller gasspisen. Ni kan köpa det kontant för 75 kr. eller mot månadsavbetalningar å Gasverkets utställningar i Stockholm.

STOCKHOLMS GASVERK

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

KÖP

TANGENS
GARDINER

KÖP

OLOF ASKLUNDS

BRÖD

DET ÄR BÄST

SINGER 101

Den moderna symaskinen

DRIVES ELEKTRISKT

En fulländad maskin, en elegant möbel.

Hemfärgen

HÄRVAN

INREG. VARUMÄRKE

Jämna, vackra och veck-
fria bli Edra plagg med
denna av alla förbrukare
högt skattade hemfärg.

35 olika färger, ljusa och mörka.
Begär provkartor.

En påse å 35 öre
färgar 1/8 kg. gods.

Hos alla
handlande.

A.W.HERDINS FÄRGVERK
FALUN.

PHOSPHO-
ENERGON-
FILLER

Förordas av läkare vid all-
män svaghet, nervositet, över-
anstängning och sömnlöshet.

SALJAS ENDAST I APOTEK

Iduns handarbetsida.

"Körbärsblomserien" i underkläder.

Vi påbörja i detta nummer en serie under-
kläder för unga damer och som de alla bli
broderade med mönster av körbärsblom i
olika variationer, så skulle vi vilja kalla dem
Körbärsblomserien.

Vi välja först en underklänning, som kan
göras i vitt eller kulört, bomull eller silke.
Kring uringningen är på modellen virkad en

Underklänning, broderad med mönster av
körbärsblom.

smal spets, som kan genomdras av ett band,
och framtill är underklänningen försedd med
ett broderi.

Mönster kan erhållas mot insändande av 60
öre i frimärken till Iduns Mönsteravdelning,
Stockholm. Prov å spetsen kostar 60 öre och
mönster å broderiet 60 öre, allt i frimärken
under samma adress.

Stickad och virkad mössa för baby.

Mössan.

Såsom material till här återgivna lilla mössa an-
vändes vitt sefärgad garn och åtgår omkring 15 å 20
gram till densamma.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9-5 | Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 | Annonkontoret: kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

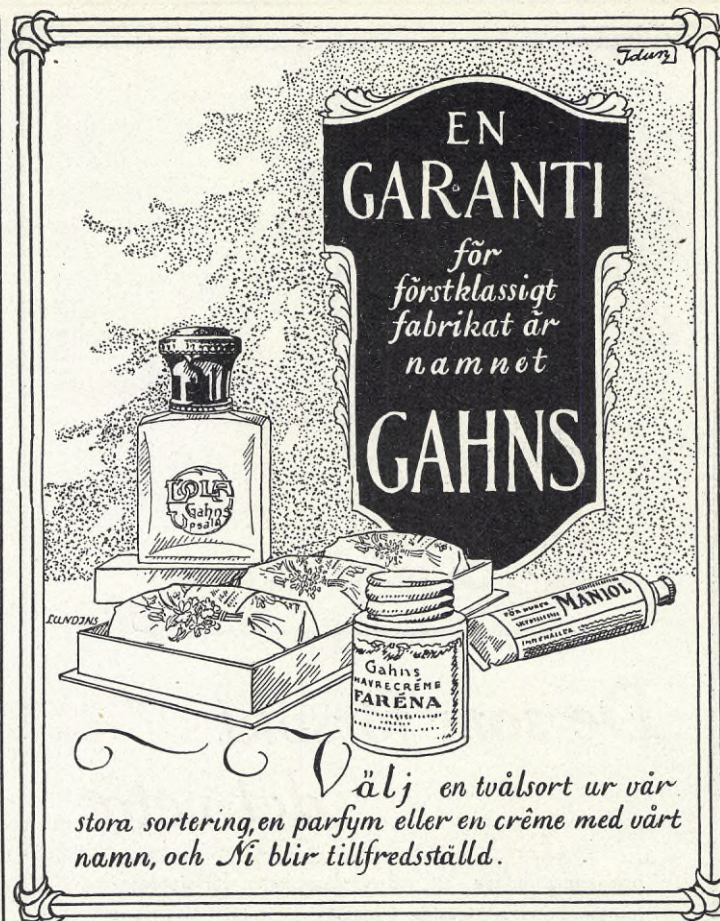
Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestäm plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

EN
GARANTI

för
förstklassigt
fabrikat är
namnet

GAHNS

Välj en tvålart ur vår
stora sortering, en parfym eller en crème med vårt
namn, och Ni blir tillfredsställd.

Köp

"Extra-Cashen"

Väg. 400 grm.

Kronor 3: 25 pr ask

Delikataste Chokolad
PERCY F. LUCK & Co.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAV, Göteborg.

Mustads recept N:o 9.

Njure à la piff

En delikat frukosträtt,
synnerligen uppskattad.

3/4 kg. kalvnjure
1 lök
4 msk. "Mustads Bästa-Växt"
3 tomater
Salt, vitpeppar
4 ägg

Njuren skäres i skivor och brynes jämte
löken. Läggas i en eldfast form och to-
materna skurna i skivor läggas ovanpå.
Saltas och peppras samt insättes i ugn tills
tomaterna börja falla sönder. Äggen slås
ovanpå utan att vispas och anrättningen
insättes ånyo i ugnen tills äggvitan stannat.
Serveras mycket varm.

Modernisera hushållet:

Smöret är ej längre nödvändigt för matlagningen.
Mustads Solo-Grädd och Bästa Växt har smörets bästa
egenskaper men är vida billigare.
Det stänker icke och bränner icke fast vid pannan, utan skummar och
bryner som smör.

Krantz

De som försökt det veta

och kunna intyga, att vid upplägningen för smörgåsbordet ett förstklassigt margarin är minst lika lätthanterligt som smör. Ty liksom det finns bra och dåligt smör, så finns det olika slags margarin. Ett dåligt margarin kan icke ersätta ens sekunda smör medan ett verkligt fint margarin har alla smörets fördelar men inga av dess nackdelar.

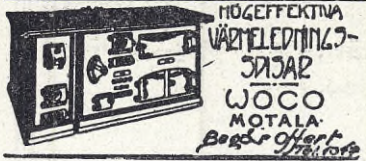
Därför att första bästa märke män prövar inte kan stå sig i jämförelsen med smör, så är det sålunda ingen anledning, att därför låta förkastelsesdomen gå ut över, allt vad margarin heter.

Köp i dag ett paket MELANGE — ett smörblandat margarin av högsta märke, ej att förväxla med sådana med låg smörhalt — låt det opartiskt prövas i Edert hushåll och Ni skall snart finna att man med Melanges hjälp kan göra stora besparingar utan att därför underkasta sig några försakelser.

Margarinet utan
Margarin smak

Melange

Svalt ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

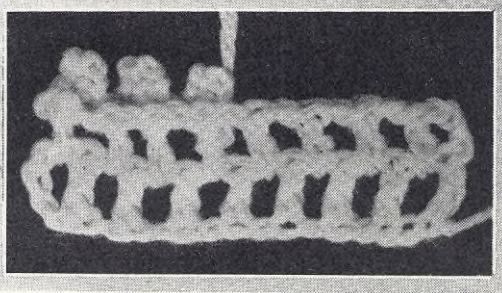
Van Houtens Cacao och Choklad

Världens äldsta och förmästa Cacaomärke.

Finaste Dessert-Choklader.

Stilfulla förpackningar.

Huvuddepot: Axel Bergmark & C:o, Göteborg.

Prov på virkning till uppslaget i mössan.

Mössan stickas med grova strumpstickor, en avig maska, en rät, en avig, en rät etc., men alltid så, att den maskan, som var avig ena varvet blir rät det andra och tvärtom. Stickningen sker med 2 stickor fram och tillbaka.

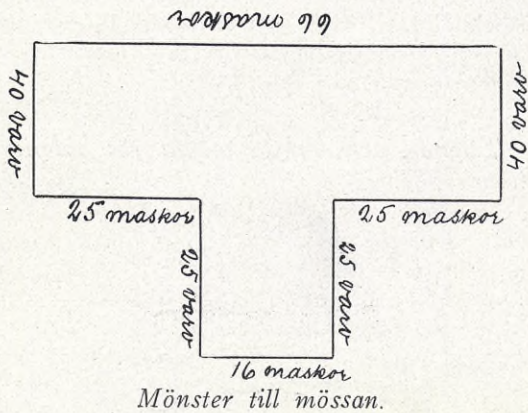
Upplägning 66 maskor och stickas 40 varv. Därefter avmaskas 25 maskor i början och 25 maskor i slutet på stickningen, så att det blir 16 maskor kvar i mitten vilket bildar bakstycket. Sticka så 25 varv med de 16 maskorna och maska av samt kasta fast bakstycket med de båda ändarna.

Framtill virkas 4 stolpvarv med en maska mellan varje stolpe och om varje stolpe virkas en picot (5 luftmaskor och ta tillbaka i den 1 maskan). Dessa stolpvarv bilda ett uppslag och gör lilla mössan klädsammare för baby.

Nederst fästes ett par 30 cm. långa och 4 cm. breda knytband. Vad som är mycket praktiskt är, att ta banden av vit nansouk eller opal och brodera ett litet mönster i ändarna. Dylika band kunna lätt tvättas vilket ej är förhållandet med vanliga sidenband.

När man pressat mössan före hopsyningen, så klippes ett foder av mjukt siden alldeles lika stickningen, vilket foder fastsys nedomkring och framtill på mössan. Önskas vaddering eller mellanfoder, lägges det emellan stickningen och fodret.

B. L.

Mönster till mössan.

Svartsjuka på scenen och i dikten.

(Forts. fr. sid. 152.)

På oss verka nu de stora orden bra operamässiga. Vi gripas icke så häftigt av en svartsjuka, som har så hes röst att själva månen kommer att dölja sitt huvud eller som forsar som Niagara.

Men den som inte känner närmare till J. L. Runeberg förvånas säkert över att han har skrivit en liten cykel »Svartsjukans nätter». Och ännu mer över att han anlägger en så pass cynisk ton i stil med »mister du en stå dig tusen åter» som i följande strof:

En kvinnas rika blomstergårdar mätta
en annan fjärils honungslust, — för er
stå ej de fulla blomstrens kalkar öppna;
men varför svärma ständigt kring den samma?
Vad en er nekar, skall en annan skänka,
och lika nektar dricks ur lika blommor."

Men vår lilla opassionerade utblick över passionen börjar bli lång. Till slut bara en liten erinran om Anatole Frances »Histoire Comique». Svartsjuketemat är det samma som i »Röda liljan». I den sistnämnda romanen är älskaren svartsjuk på den älskades förflutna. Till slut överger han henne för att han icke tål att se skuggan av den förre mannen bakom henne. Han jagas bort av ett fantom, som hans egen egoistiska natur fram-

Paradis

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjäderränseri

Vårda Edert utseende!

Genom lämpliga och på vetenskapliga grunder framställda medel kan numera vem som helst förbättra sitt utseende i otrolig grad.

Skönheten ett mål — Skönhetsvärden en plikt.

Röda händer

behöver numera ingen besväras av att ha. Genom att använda det speciellt för händernas vård framställda hudvattnet Mimosa, kan vem som helst erhålla de alla vackraste

VITA HÄNDER.
Pris Kr. 4: 50.

Misspyrdande hårväxt

borttages snabbt, smärtfritt och utan att på något sätt irritera huden, med Depilatorie Crème Rose.

Absolut ofarligt och verkningsfullt medel. Bruksanvisning följer. Pris Kr. 4: 50.

Lait Antiphelique

är ett osvikligt medel mot fräknar, finnar och fnassel. Borttager rynkor. Styrker och hårdar huden, gör den fast och jämn. Garanteras verkningsfullt.

Pris pr flaska Kr. 6: —

Beställningskupong. Idun.

A.-B. Franska Parfymmagasinet
Kungsgatan 13, Stockholm.

Var god sänd mot postförskott, plus porto, utan angivande av innehåll:

.... Lait Antiphelique Kr. 6: —
.... Mimosa 4: 50
.... Depilatorie Crème
Rose 4: 50

Namn:

Bostad:

Adress:

A.-B. Franska Parfymmagasinet
Kungsgatan 13. Stockholm.

Arbetsförmågan
och
arbetslusten

ökas
vid användandet av

Ferrin

Bästa Järnmedel.
Utmärkt stärkande.

Oxygenol-
Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

Före instru-
mentinköp

prova

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & C:o)

Regeringsg. 26, Sthlm. Tel. 12194.

EROBOL
Avmagringsbadsalt

För personer med fallenhet för
fetma, reum. värk, hudutslag
etc. anbefalles EROBOL bad-
saltet.

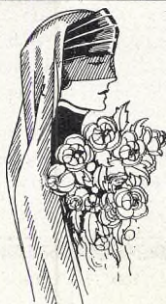
En matsked EROBOL i dagliga
tvättvattnet uppmjukar vat-
net och håller huden fri från
finnar, pormaskar, kvisslor.
I sittbad utövar EROBOL ett
hygieniskt, stärkande infly-
tande och rekommenderas sär-
skilt för personer med anlag
för hemorroider. Anbefalles
av läkare.

Pris:

1/2 paket för 5 helbad Kr. 1:75
1/1 " " 10 " " Kr. 3:—

Säljes å apotek, M. E. A., N.
K., Parf., Sjukv.- o. Kem.-aff.
eller direkt mot postförskott
plus porto fr.

Tekn. Fabr. Bore, H. A. B.
Tel. 15391, Sthlm.

SORG.

KLÄNNINGAR, HATTAR M. M.

A/B NORDISKA KOMPANIET

vid **Blodbrist** är

IDOZAN

ERKÄNT BÄSTA JÄRNMEDICIN
Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

besvär. En mycket modern svensk författare, Gustaf Hellström, har i »Bengt Blancks sentimentala resa» alldeles samma motiv: älskaren är svartsjuk på den älskades förflutna. Men den hjälten lyckas besegra sin dumma svartsjuka, och däri ligger bokens tendens. Är den kanske ett tidssymptom? Lyckas vi ändå få bukt med någon enda av våra olycksbringande passioner? Faller dolken äntligen ur Othellos hand?

**En blind som
jur. kand.**

Vid Stockholms högskola har nyligen en blind, hr *Ernst Pettersson*, avlagt juris kandidatexamen. Hr. P. avlade studentexamen år 1919 och inskrevs på hösten samma år vid högskolan.

Damernas diskussionsklubb.

(Forts. fr. sid. 151.)

reste i Japan, för att jag där skulle skriva ner mina intryck. De intrycken skrevs rätt och slätt på vanligt billigt manuskriptpapper, ty de hörde ju till yrket. Men dagboken, som jag började tack vare Elin Wägner i den vackra boken — en konstnärsvän hade till på köpet försett den med några signerade slingor — den för jag än och boken har vuxit till två.

Vera v. Krämer.

”Doktorinnan eller fru Pettersson?”

Jag tycker att alla »doktorinnor» och »majorskor» o. s. v. borde ta exempel av de kvinnor, som själva förvärvat sig en titel. Dessa tyckas nämligen vara alldeles fria från den titelfångna, som eljes utmärker både herrarna och alla —innorna och —skorna. De enda titlar, som dessa kvinnor, vilka ha en med eget arbete och egen duglighet förvärvat rätt till titel, bruka använda är de rena lärdomstitlarna: doktor, docent etc. och lektor eller rektor. Och det är ju rätt att de hålla på de titlarna i ett land där lärdomen lyckligtvis sättes högt. Men eljes hör man aldrig, att den kvinnliga advokaten, magistrern, direktören, redaktören, kanslissekreteraren, m. m. m. önskar tituleras med annat än ett enkelt »fru» eller »fröken». Då dessa inte använda sina titlar, kommer kanske deras blygsamhet att småningom smitta av sig också på —innorna. »Fru» är i mitt tycke den klädsammaste titel en kvinna kan ha, om hon inte händelsevis skulle vara doktor.

Fru X.

Jag tycker att saken är individuell. De, som vilja hävda sin titel böra vi nu under alla omständigheter titulera. Det är ju deras rättighet att få den och vår skyldighet att giva den. De som inte vilja ha sin titel, utan önska benämnas fru — den vackraste benämningen i mitt tycke — kunna ju kallas fru. Jag vet en enkel och rar nyinflyttad dam, som kunde disponera över en titel, presenterade sig för grannarna endast under fru-titeln och fast man sedermera fick veta att hon hade rätt till en titel, fick hon fortfarande heta fru. Men så tillkom i sällskapskretsen en ny dam, som genast började använda titeln. Och den rara frun nöjde sig med båda: att kallas fru av några och tituleras av några.

Jag tycker att man — åtminstone till en början bör säga titeln. Invänder vederbörande då inte något så fortsätter man att titulera. Säger hon sedermera: »Åh, säg bara fru» — så kan man ju göra det. Jag skrev en gång några små vers i titelfrågan. Den sista versen löd sålunda:

Jag säger endast detta nu:
vad äro världens titlar alla
mot lyckan av att sig få kalla —
en riktigt lycklig liten — fru!

Ebon.

Vårda Edra händer!

Tillåt icke Edra händer att bli hårda och röda av hushållsarbetet, vilket de bliva denna tid på året, såvida Ni icke behandlar dem med

F. PAULI'S
äkta Liljemjolk Crème

Den skyddar huden från att spricka sönder samt botar på kortaste tid narighet och rodnader samt gör den vit och smidig. Behandla även hyn med F. Pauli's Crème och tag som regel att alltid, innan Ni går ut ingnida ansiktet därmed.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: **”Extramärket Fenith”**
Växtmargarin: **”Feniths Extra Växt”**

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörselörmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterrapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSACON botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England o. Frins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförs. för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, Malmö I. Telefon 4975.

CEREBOS-SALT

MÄN sätta värde på att
småsakerna äro väl ordnade
på bordet. Saltet bör vara Cerebos
Salt. Dess glitter piggar upp
humöret vid ett välserveradt bord.

Det håller sig torrt i alla klimat.

**Iduns förmedlingsbyrås
ombud i England.**

Såsom tidigare nämnts, bistår Iduns representant i England, friherrinnan Elsa Djurklou, genom vår förmedlingsbyrå våra läsare med råd och råd i allt som rör resor till England, kommissioner därstädes etc. Friherrinnan Djurklou, som har goda förbindelser i de bästa engelska kretsarna, vill på olika sätt gagna vår läsekrets. För svenska resande är hon, om så önskas, ciceron i London, o. s. v. Förmedlingsbyrån beräknar följande ersättning för dessa uppdrag i England.

För anskaffande av goda inackorderingar i pensionat eller privata familjer kr. 10:—; för kommissioner 3 kr. i timmen; för förslag på god lämplig engelsk litteratur 1:50; för upplysningar som ej fordra korrespondens och resor till London 1:50; för övriga uppdrag 3 kr. i timmen.

Friherrinnan Djurklou meddelar emellertid med anledning av en mängd ingångna förfrågningar, att hon icke kan åtaga sig att skaffa svenska flickor platser i England. Då det f. n. råder arbetslöshet i England, är det nämligen ytterst svårt, om ej omöjligt för platsökande att komma in i landet.

Medlemmar i Iduns kvinnoklubb.

Andersson, Ruth, fröken, Stockholm; Alm, Elisabeth, fru, Enebyberg; Andersson, Iris, fröken, Stockholm; Andersson, Selma, fröken, d:o; Deutgen-Björkman, A., fru; Eriksson, Dagmar, fru, Stockholm; Elmdahl, Olga, fröken, d:o; Grubb, Tyra, fru, d:o; Gerdin, Hilda, fru, Lidingö villastad; Husberg, Elsa, fru, Stockholm; Holmgren, Vera, fröken, Sundbyberg; Henriksson, Anna, fröken, Stockholm; Holmstedt, Mia, fru, d:o; Högner, Gerda, fröken, d:o; Hasselgren, Ida, fru, d:o; Jonsson, Agnes, fröken, d:o; Lagerkrans, Olga, fru, d:o; Piehl, Maria, konsulinna, d:o; Price, Stanny, fru, d:o; Palmgren, rektorska, d:o; von Rosen, Mary, grevinna, Rockelstad, Sparreholm; Sundin, Ragnhild, fru, Enebyberg; Sundberg, Maria, fröken, Stockholm; Sjöblom, Tulli, fru, d:o; Thörn, Ingeborg, fru, d:o; Weideman, Maria, fru, d:o; Wretman, Helga, fru, d:o; Ahlin, Elin, fru, d:o.

Ressällskap

genom Iduns reseförmedling.

För eventuell resa Rom-Capri önskas tillförlitligt och vant resällskap, helst i första hälften av mars. Finnes nu några (ej så unga) som önska resällskap?

Referenser skola sedermera lämnas. B. O.

Resvan dam, som talar engelska, tyska, franska och italien-

TRYGGA EDER ÅLDERDOM GENOM INKÖP AV

LIVRÄNTA

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

AGENTER Å ALLA STÖRRE PLATSER

Oatine

MANGA DAMER ÄRO EMOT BRUKET AV TVAL VID DAGLIG ANSIKTSVÅRD därför att huden blir torr och torr hud bildar rynkor. Miljoner damer använda OATINE-CREME, därför att smutsen genom ingnidning och avtorkning avlägsnas bättre, och ansiktet håller sig friskt och vackert.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 och i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 5:— HÄLL endast tillgodo med OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterfrågningar.

**Oatine
SNOW**

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlek å Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY, Stockholm. Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

ska, erbjuder sig som resällskap och hjälp mot fritt vivre och delvis fria resor. Referenser lämnas. Svar, åtföljt av porto, till "Resvan", Iduns Redaktion.

Iduns korrespondensklubb.

Från Sydafrika har Idun haft nöjet mottaga brev från en landsmaninna som isolerad från allt som man har intresse för hemma önskar komma i korrespondens med några hemmasvenskar såsom synes av nedanstående fråga:

En något mer än trettioårig svenska, intresserad av litteratur, teater, resor, politik och med utpräglat sinne för humor, levande i en småstad i en främmande världsdal undrar om någon intelligent och trevlig dam eller herre skulle vilja uppliva hennes domnande livsandar med ett brev någon gång. Svar till

Lonely.

Idun hoppas att vädjandet från den fjärran svenskan ej skall förklinga ohörd.

20-årig flicka ur medelklassen,

intresserad av teater, musik, resor m. m. önskar korrespondera med herre eller dam. Svar emot ses tacksamt under signatur

Etel.

Flicka, intresserad av sport, musik och teater undrar om någon av Iduns kvinnliga eller manliga läsare skulle hava lust genom brevväxling utbyta tankar med undertecknad.

Amatörfotograf 1924.

Finnes någon bland Iduns många läsare, kvinnlig eller manlig som vill brevväxla med ensam 32-årig flicka? Är intresserad av allt mellan himmel och jord dock mest litteratur. Vill gärna korrespondera med någon som är mitt uppe i det brusande livet och som med sin livsgladje kan lysa upp många ensamma stunder. Jag är ganska allvarlig, men saknar därför ej sinne för humor och är varken ensidig eller trångbröstad. Är ej mångsidigt bildad, men har genom att läsa mycket och genom beröring med många människor lärt mig ganska mycket. Är av omständigheterna tvungen att nu vara "hemmadot-

ter", har förut haft platser både i barnavård och hushåll och vill gärna diskutera även i dessa ämnen. Ingen kan vara tacksammare för brev som kommer än Östgötska.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vad finnes för litteratur och vilka mönstersamlingar äro utgivna om gammal svensk, norsk och finsk allmogeslöjd? Finns det något arbete utgivet om de samlingar, som behandlar de olika svenska landskapens slöjd (vävnader m. m.), hur de olika slöjdstyckerna och deras namn uppkommit?

Svar: Gustav Upmarks vidlyftiga verk om Nordiska museet rekommenderas. H. N.

Fråga: Hur kan man tvätta ett vanligt vaddtäck, klätt med blomligt bomullstyg, någon har sagt, att det kan tvättas som vanligt tvätt och sen piskas torrt, men det låter litet otroligt. Vore tack-

sam, om Idun har erfarenhet i detta.

Husmor.

Svar: Kan tvättas som vanligt, men först sedan täcket torkat ute i luften och är nästan torrt, piskas det för att vadden skall bli mera porös. K. W.

Fråga: Var i Stockholm kan man få köpa färglagda mönster till konstvävnader? Jag avser ej någon av de i handeln förekommande vävböckerna utan gamla äkta mönster till en s. k. "drätt", bonader, draperier m. m. i rosengång eller dukagång?

Intresserad.

Svar: Enda verkliga mönster som finns färdigt köpes t. ex. i Fritzes bokhandel. Annars kan man på beställning få mönster ritade i Johanna Brunsons vävskola, Kungsgatan 70.

E. A. M.

Fråga: För att säkerställa ett blivande arv skulle jag vilja uppsätta s. k. äktenskapsförord. Kan detta ske nu, 2 år efter äktenskapets ingående? Till vilken advokat kan jag lämpligen vända mig och hur pass stora kunna kostnaderna bli?

Fru i Sthlm.

Svar: Äktenskapsförordet kan ingås. Vänd er till advokat J. A. Hultman, Klara västra kyrkogata 5. Kostnaderna bli ej så överväldigande stora.

E. A. M.

Fråga: Varifrån härleder sig uttrycket, att sätta p för en sak, vilket jag bland annat hörde av en kvinnlig bekant i Blekinge.

A. O.

Svar: Enligt ett antagande skulle uttrycket härleda sig från den tyska forna seden att vid pest skriva ett P på dörren till ett smittat hus för att därigenom hindra obehöriga att inträda. Därav har uppkommit uttrycket "ein p vorschreiben" vilket sedan överflyttats till svenska.

Enligt ett annat dock mindre sannolikt förmenande kommer uttrycket från Karl I:s av England mäktige ärkebiskop Laud, som på listan över befordringsmöjliga präster satte ett p (puritan) framför namnen på dem vilkas befordran borde hindras.

Fråga: Har räkat få en flottfläck å en bokpärm. Boken är inbunden i halvfranskt band, varför jag är angelägen om att återigen få den fraiche. På vad sätt skall jag få bort fläcken?

Smälänning.

Svar: Är fläcken ej så svår kanske den försvinner om ni gnider med litet potatismjöl och en linnelapp. Är fläcken svårare så pålägg en deg av magnesia och bensin som får torka. Därpå bortskrapas degen försiktigt. Magnesia och bensin fås i färghandel.

E. A. M.

Fråga: Man och hustru hava sedan 25 år boskildnad, när mannen då kom på obestånd. Nu är mannen mycket förmögen, och både han och hustrun önska upphävandet av boskildnaden. Kan det ske och huru?

Mycket gammal prenumerant.

Prov med några tabletter på begäran gratis och franko.

Nervositet, Magåkommor, Blodbrist, Reumatisk värk

återställas i regel inom kort tid vid användande av

Amerikanska Tabletter.

I 99 fall av hundra äro nerverna grundorsaken till alla sjukdomar, i synnerhet magsjukdomar av olika slag, och det finns få människor, som ej haft någon kännning av magkatarr, magsyra och därav följande underlivsrubbningar, bristande aptit och dålig avföring. Genom sin sammansättning med Lecithin och Maya Yoghurt utträffa tabletterna ett för kroppen hälsobringande arbete, då nämligen dessa ingredienser äro de bästa medel för reglering av nerver och mage. Genom att angripa det onda vid roten undvikes mången svår sjukdom.

Tabletterna levereras numera i smakfulla bleckaskar, som på locket äro försedda med ovanst. inreg. varumärke. I originalask med 80 tabletter kr. 2.50 & porto. 2 askar kr. 5.— franko. 6 askar kr. 12.— franko. Tillskriv eller besök

A.-B. SVECIA, Djeknegatan 24, Malmö 20.

Magra eller fetma?

"Det gäller för en var med benägenhet för viktökning eller för abnorm magerhet att noga studera de enskilda födoämnenas inverkan på matlust, kroppsvikt, allmänförmåelser o. s. v. Detta studium kan giva värdefulla upplysningar på vad sätt han eller hon lättast skall motarbeta de avvikelser från normen, vilka det gäller att övervinna."

Så yttrar sig professor Georg von Wundt, Helsingfors, i sitt nyligen utgivna arbete "Magra eller fetma? En studie av våra födoämnenas inverkan på kroppsvikten."

Normalt hull är nödvändigt för hälsan och välbefinnandet. Kroppsviktens växlingar måste noga följas. Bekvämast sker detta i hemmet på en STATHMOS ändamålsenliga och trevliga personvåg FIX.

STATHMOS VÅGAR

NYA AKTIEBOLAGET STATHMOS,
NYNÄSHAMN.

Tel. 54.

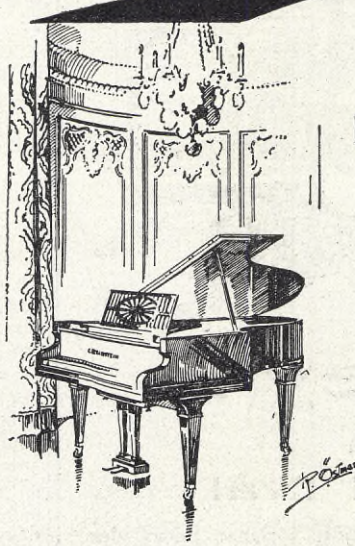

Alla Stathmos vågar
äro precisionsarbete.
Hållbara, exakta.

△

Bechsteins Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument i
världen.

Richard Strauss.

Svar: Är eder boskillnad tillkommen på grund av ansökan som gjorts efter den 1 januari 1899 och har skifte ägt rum i anledning av densamma, skall på edra äktenskapliga rättsförhållanden den nya giftermålsbalken tillämpas i sin helhet. Under sådana förhållanden synes ni under formen av ett äktenskapsförord kunna avtala att egendom, som eljest skulle vara ena makens enskilda, härefter skall vara hans giftorättsgods (d. v. s. närmast motsvarande det gamla "gemensamma egendom"). För sakens ordnande torde ni lämpligen anlita en advokat.

Fråga: Min lön utgör 2,000 kr. Får jag då vid deklarering avdraga nedanstående utgifter (och dessutom 300 kr.): Kommunal-skatten (158 kr.), Pensionsavgiften (10 kr.), Enskild pensionskassa (33,31), Livförsäkring (42 kr.). Eller är det beviljningsfria beloppet endast det jag uppräknat? Tacksam för svar genast.

Svar: Avdrag får göras för: 1) alla utskylder utom kronoutskylder. 2) pensionsavgifter såväl som enskilda, 3) försäkringsavgifter (av personlig natur). Dessutom ortsavdrag, familjeavdrag och avdrag på grund av särskilda ömmande omständigheter, allt enligt bestämmelser i särskild K. F. om avdrag vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt (den senare förra året).

Det av fråganden nämnda beloppet å 300 kr. är säkerligen alldeles för litet (tydligen taget ur en gammal förordning) men att observera är att fråganden själv får i sin deklaration endast göra avdragen 1) 2) och 3). De senare här omtalade avdragen göres av taxeringsmyndigheterna.

Fråga: Vilket är hedersplatsen vid en dambjudning, höger eller vänster om värdinnan?

Tveksam.

Svar: På en bjudning för damer är hedersplatsen till höger om värdinnan, alldeles som vid en herrmiddag till höger om värd.

Fråga: Vad är "Osteopati"? "Lantlolla".

Svar: Osteopati hör till samma klass som chiropraktik inom de många, visst mestadels från Amerika kommande läkarmetoderna, varav vårt arma land f. n. översvämmas.

Fråga: Skulle vara tacksam om Iduns läkare ville giva ett råd angående rodnästh? Beror antagligen på köld. Kommer jag ut i kyla eller in i värme uppstår stark rodnad. Dricker ej te, och mycket litet kaffe, begagnar ej snörliv, det är ej följt av något sådant, magen alltid i god ordning. De där goda råden om alla slags salvor och dylikt, som prenumeranterna ge dem har jag ej något förtroende för, utan skulle vara mycket tacksam om jag fick ett läkarråd. Läste en gång om något som hette kolsyresnö tror jag, som skulle vara bra mot kyla, men kanske dock ej mot kyld näsa. Ber så gärna om tillförlitligt råd, läkarbehandling m. m.

Besvärad.

Svar: Arten av eder sjukdom kan ej avläsas från den beskrivning ni givit. Sannolikt kan ni erhålla förbättring genom användning av Quartzsol, sannolikt ock genom scarificationer, vilka senare måste utföras av någon hudläkare.

Läkare.

Fråga: Kan någon lämna svar som varest sagorna "Askepiltens som åt i kapp med trollet" samt "Smörbock" stå att finna. Jag har i min ungdom läst dessa sagor, men kan ej minnas i vilken bok det var — givetvis i någon sagosamling, men vilken?

E. H. K.—t.

Svar: Bägge finnas i Asbjörnsens sagosamling som utgivits på svenska från Bonniers förlag.

Fråga: Vad skall jag göra för att få min man att raka av sitt skägg? Trots det han inte är mer än 29 år, har han lagt sig till med ett avskyvärt pipskägg, varför vet ingen människa. Att vädja till hans hygieniska sinne tjänar ingenting till, inte heller tycks han bry sig ett dugg om, att det är omodärnt eller att han ser mindre bra ut. Det värsta är emellertid att han samtidigt med pipskäppet fått underliga utslag och fläckar på halsen och i ansiktet; kunna de ha något samband med skägget? Jag har hört att bakterier lätt frodas i halskägg och mustascher. När vi

gifte oss för 4 år sedan var han slätrakad och hade då den allra vackraste hy.

Bekymrad.

Svar: Troligast är väl, att det inte finns något samband. Hudåkommor ha ju varierande orsaker; om det t. ex. uppstår finnar, är oftast magen inte i ordning. Beträffande skägget är det väl inte stort att göra. Han ledsnar kanske snart på det. Unga män vilja ofta se äldre ut och låta av den orsaken skägget växa. När han blir litet äldre, kommer han säkert att vilja se yngre ut — och rakar av det.

G—r.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Kupan". Jag har en sådan kupa, som Ni talar om, om storleken passar, 55 cm. hög, 54 bred nedtill, samt 21 cm. smal. Om Ni reflekterar på den, var vänlig tillskriv Fru Eva Lundbergh, Observatorieg. 8, Sthlm.

Det, som ger livet värde.

Det som ger livet värde är kärleken. Kärleken till de närmaste, till vännerna, till mänskligheten, till allt levande i naturen och till naturen själv.

Svikes du i det ena, eller bryr dig inte om att tillägna dig det ena — enkannerligen den äktenskapliga lyckan med barn och blomma, så har du alltid anförvanter och vänner. Och har du inte anförvanter eller vänner i ordets finaste bemärkelse, så har du allt det andra levande omkring dig. Du har de trogna djuren, blomstren på äng och mark. Träden i skogen, den forsande bäcken, de glidande skyarna, den mjuka dimman, som likt ett

förhänge drages undan. Och du har mycket mera. Du har tankarnas skatt, minnenas skatt och allt hoppets skimrande spel...

Men allt detta får intet liv, ingen glans över sig, ingen charme, ingen tilldragande makt, om du ej älskar...

Ty märk, allt det vi älska får skimmer över sig, liksom allt det, vilket belyses av sol, som ses i sol, som lever och växer i sol.

Därför, o, människa, måste du älska, ett eller något, eller allt, av det jag här uppräknat.

Hur många människor säga ej vid en missräkning att livet ej äger något värde för dem.

De kortsynta! De andligen blinda!

Livet självt är ett stort värdeföremål, om jag så får uttrycka mig.

Det är bara vi människor, som själva förfuska livet, liksom en sömmerska, eller en skräddare, som av oskicklighet eller oförstånd förfuskar en vävnad med orätt tillklippning, så att plagget ej blir vad det skall vara.

Du härliga liv! Må vi alla rätt lära att älska dig! Och genom den inbördes kärleken och genom kärleken till allt levande i naturen och till naturen själv lära människorna att älska livet.

Ty det är kärleken, som ger livet värde och som gör livet värt att leva, huru än de yttre förhållandena gestalta sig för oss.

Ebon.

FRÅGOR.

En ensams fråga.

Kan någon av Iduns goda läsarrinnor säga mig hur man skall inrätta sig för att känna sig som en "riktig människa"? Jag är kontorist, närmare 40 år, bosatt i Göteborg. Tycker bra om mitt arbete men utöver det har jag ingenting. I yngre år hade jag väl vänner

Yardley's Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlänar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branchen.

Pris Kr. 1:50.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON W.

Chesebrough's Vaseline

(uttalas Tjehsbro's)

kan ej undvaras, där det finns barn. Hjälper mot hudlöshet och är ett alldeles ofarligt preparat, som läker sårig hud och gör gott på många sätt.

Små barn

äro glada och må bra, då deras hud dagligen behandlas med Chesebrough's Vaseline.

Det är ett medel, som den späda huden alltid kan tåla. Chesebrough's Vaseline håller huden ren och frisk och ger barnet en känsla av behag och välbefinnande.

Vinterkölden

generar aldrig hyn, om Ni blott passar på att använda Chesebrough's Vaseline. Det är ett alldeles enastående medel mot spröd, skrovlig och ömtålig hud.

Det dagliga arbetet i hemmet

förstör ofta händerna, så att de bliva skrovliga och fula. Detta kan lätt förhindras genom att varje dag omsorgsfullt ingnida dem i Chesebrough's Vaseline, som är ett alldeles enastående medel att hålla händerna släta och fina. Det är ett bekvämt och billigt sätt.

Begär Chesebrough's Vaseline i originaltuber, burkar eller askar med klöverblad-varumärket.

CHESEBROUGH'S
Vaseline
Varumärke

Brandreth's Pillar

ETABLERAD 1752. När Ni tager ett piller, så tag ett
Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Rent vegetabiliskt
Alltid verksamt.

Brandreth's Pillar rensa blodet, magen och inälvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulerar leveren, avlägsna dålig galla och andra fördärvade avsondringar. De styrka, regulerar och rensa hela systemet.

Vid förstoppning, svindel, sömnlöshet, belagd tunga, dålig andedräkt, huvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, leversjuka, gulsot och vilken annan opasslighet som helst komma av orent blod.

Säljas på alla apotek.
Allcock Manufacturing Co.,
Birkenhead, England.

För bilden tätt upp till ögonen o. passa på, att pillret kommer in i munnen.

B. Brandreth

ALLCOCK'S PLÅSTER

ETABLERAD 1847.
Inregistrerat handelsmärke: Universalt botemedel mot Smärtor.
25176
Varsomhelst, där man har ont bör ett plåster läggas. 728 a

B. Brandreth

men har nu glidit så långt från alla och nya får jag aldrig. I föreningar passar jag ej, då jag är för tillbakadragen, så jag känner mig alltid ensam. Är mycket road av läsning men till sist blir det ju bara ord och drömmar och jag ville så gärna vara till någon nytta och glädje i världen. Känner mig så överflödig att jag ibland tycker jag kan inte leva mer. Oändligt tacksam för svar är
Modlös.

Kära Idun-läsarinnor läs detta — kanske kan någon hjälpa mig.

Jag är änka sedan flera år och lever på pension — således säker inkomst, men så liten. Min högsta önskan är att barnen så litet som möjligt skola behöva känna förlusten av sin far och därför har min förhoppning varit den att genom ett egnehems-lån kunna få ett eget hem. Men till allt behövs mer pengar än jag har. Så kan man t. ex. ej få något egnehems-lån innan man äger tomten. Jag är så trött på hyrda bostäder, känner det slösaktigt att betala dyra hyror, när man kunde få ett eget hem för nästan samma utgift.

Jag har ju måst nöja mig med nära nog vad slags bostad som helst under dessa bostadsbristens dagar och flera flyttningar har det blivit — dyrbart och arbetsamt. Jag fasar för en dylik framtid.

Min tanke är nu: kanske kan jag på detta sätt nå någon god och välvillig människa som äger en stuga som hon skulle vilja sälja till mig — på avbetalning. Jag skulle då få den trygghetskänsla som jag längtar efter, ty jag skulle veta att så länge jag avbetalar ordentligt får jag bo kvar. Den som hyr bostad har ju ingen som helst garanti att få stanna kvar även om man är punktlig med hyran.

Men — för att jag skall ha verklig nytta av eget hem måste det ligga nära någon stad, där barnen kunna gå i skola. Antingen högst en halvtimmespromenad från staden, eller lika långt från någon station med god och lämplig tågförbindelse med stad. Jag är född på landet och trivs att bo där. Kan bl. a. hönskötsel.
Hemsjuk.

Fråga: Vore tacksam om någon ville vara vänlig och upplysa mig om vem som författat nedanstående samt hur dikten i sin helhet lyder:

"Heder åt dem, som ändå kunna glädja sig och höja sig till mera ädla ting än sorgen över nöden och icke som barbarer böja sig i skräck och vanvett under hårda öden — — —"

"Prästgårdsannicka."

Vore tacksam, om någon av Iduns läsarinnor kunde giva anvisning å samhälle där ung sömmerska kan påräkna arbete, och där bostad kan erhållas.

Hösten 1924.

Min fästman, som annars är fullkomligt idealisk, är omöjlig då det gäller politik. Jag försöker undvika ämnet och tala om oskyldiga saker, men hur det är så kommer vi in på det och det blir tråkigheter av. Han blir som förvandlad och säger de rysligaste saker när jag yttrar min mening, och jag kan ju omöjligt gå ifrån min övertygelse och hyckla samma som han bara för att hålla honom i gott humör. Det ligger ju politik och allmänna intressen i luften nu för tiden och som modern kvinna läser jag ju ledarne i tidningarna, följer med vad som sker så gott jag kan och bildar mig åsikter, och det retar honom. Han vill att jag ska tänka precis som han eller också inte tänka alls. Är han inte förskräcklig? Men sådana äro många män. Kvinnan utvecklar sig på allt sätt, men mannen står kvar och stampar på samma fläck. När vi grälar såsom nyförlovade, hur ska det då bli när vi gift oss? Jag vill inte låta mig

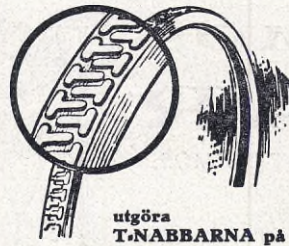
D:r Byl's preparater Lybros

äro världsberömda och anses som de förmånsta bland nutida moderna toalettmiddel.

Inreg. varumärke.

A/B Franska Parfymmagasinet
Kungsgat. 13.
Hamng. 5. Drottningg. 21.
STOCKHOLM

Vid slipprigt väglag

utgöra
T-NABBARNA på

Trelleborgs Cord

cykelringar ett verkligt effektivt glidskydd, som förhindrar kullkörning, samtidigt som de giva den äkande möjlighet att köra snabbare än med andra ringar. Det är därför, varje erfaren cyklist köper TRELLEBORGS T-NABB-CYKELRINGAR. Erhållas hos varje velocipedhandlande.

Trelleborgs
Gummifabriks
A. B.

HAND-ARBETS-BÖCKER

Lärobok i Handarbete, Favorit, 237 ill. behandlar 17 olika handarbetstekniker och deras utförande 2:—
Handbok i Frivoliteter, 68 illustrationer 1: 50
Handbok i Hardangersöm, 90 illustrationer 1: 75
Hos bokhandlare eller genom Favorit-Expeditionen, Hornsgatan 116, Stockholm.

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnäring för barn, ammande mödrar, konvalescenter och åldersstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Sydsvenska Banken

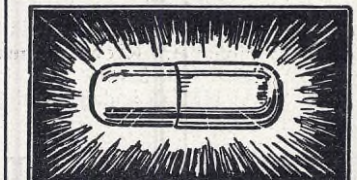
Ställning den 31 jan. 1924.

Tillgångar:		
Kassabehållning	4,333,152: 77	
Obligationer	8,902,944: 54	
Fastigheter	8,790,795: —	
Inventarier	100: —	
Läneräkning	91,398,266: 66	
Växlar	35,827,734: 46	
Kreditiv- och löpande räkningar	25,592,842: 15	
Inhemska banker	271,719: 16	
Utländska banker	5,363,204: 99	
Andra räkningar	22,679,904: 79	

Kronor 203,160,664: 52

CARUSO HOST PASTILLER

SPIECKERS SANOKAPSLAR

alstra nerv- och muskelkraft. Undanröja kraftnedsättning, trötthet, sömnlöshet, överansträngning, blodbrist och svaghetstillstånd, ojämförligt snabbare än något annat medel. Intyg från kända svenska personer på begäran gratis och franko. Askar om 20 kapslar (tillräckligt för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer till pris kr. 4:25 eller exp. portofritt från undertecknade.

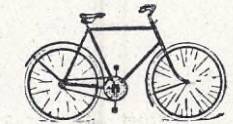
Stor kur (10 askar) kr. 38:50.
Liten kur (5 askar) kr. 20:—.

Generälager för Skandinavien:
Harald Westerberg & Co,
Göteborg.

Övertyga Eder om

Hermes

företräden framför andra märken. Läs broschyren "Om velocipeden Hermes". Den erhålles gratis hos våra försäljare eller direkt fr.

AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA.

Kronor 203,160,664: 52

Kristall
PATENT
DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
VETEMJÖLET

AL. MÅRTEN PERSSONS
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORG
KRISTALL-PATENT

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgelvande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

STALRESÄRMADRASSEN IDEAL
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Prislista gratis och franco.

AKTIEBOLAGET RESÄR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Fru Saxons Kokbok

Den förnämsta vegetariska kokboken på svenska. Innehåller över 500 matlagnings-, bröd- och konserveringsrecept. Vitaminläran tillämpas.

Pris inb. i hållbart klotband 4:75. I alla bokläror i Stockholm och landsorten eller från

Nutidens Förlags A.-B.,
Lästmakareg. 12, Stockholm.

Mathilda Staël von Holstein

Led. av Sveriges Adv.-samfund. Malmstorgsgatan 3, STOCKHOLM.

Familjerätt. Hyresärenden. Testamenten. Bouppteckningar. Förfrågningar från landsorten bevä. omgående.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävsplannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

Duktyger, Handdukar Vita vävnader
till fabrikspriser.
Prover sändas till landsorten på begäran franco.

ALMEDAHLS FÖRS.-MAGASIN.
OBS. I 55 KUNGSGATAN 55. OBS. I GÖTEBORG.

Mazetti
"TRIUMF"
CHOKOLAD

överdådigt fin
Garanterad ren
DESSERT CHOKOLAD

Överträffar de bästa utländska
Smaka och döm själv
pr kaka 50 öre
Finnes överallt.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Var kan man köpa äkta Kelims fördelaktigt. Skulle behöva två till dörrdraperier samt någon passande till överkast å ottoman. Vad kostar Kelims ungefär?
Doktorinnan T. M.

Svar: Största urvalet av Kelims finner Ni hos Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm. Tillskriv denna firma, som alltid beredvilligt står till tjänst med upplysningar. Priset å Kelims varierar mellan 90.—kr. och 225.—kr. pr st. beroende på storlek och kvalitet.
A. J.
(Annonser)

SUNNE-TIDNINGEN

nyhets- och annonsblad för
Fryksdalen och Norra Värmland

Är den enda tidning, som tryckes och utgives i den rikt befolkade Fryksdalen ("Gösta Berlings land"). Ett lämpligt annonsorgan för alla, som vilja komma i förbindelse med denna bygd.

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning. Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkofter, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.
Fabrik: Kontor & Utställning: Fabriksgård 3, Drottninggatan 21 B. STOCKHOLM.

Den sparsamme

ser efter om kostymen eller klädningen är värd att kemiskt tvättas eller färgas hos

LUNDBY
Skönfärgeri & Kemtvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVL. LEVERANTÖR

förtrampas och jag kommer alltid att tänka självständigt. Det har jag sagt honom — och så blir det en ny scen. Ändå är jag kär i honom och kan inte tänka mig något mera förtjusande än hans sätt när han är lugn och glad och god. Nu vill han att vi ska gifta oss om en månad, men gör jag inte klokast i att vänta och se, om vi kan lära oss att draga jämnt? Se'n heter det ju, att man ska ge allt och fordra intet och det tycker jag låter rysligt. Råd mig, någon av Iduns läsarinor!
Flicka med egen mening.

BOKNYTT.

Dit vetenskapen hunnit, det stora illustrerade praktverket har utkommit med häfte 3 å Bonniers förlag.

Av Pontus Wikners samlade skrifter har nu utkommit den elfte volymen omfattande den synnerligen värdefulla samlingen brev åren 1851—69.

För syndens skull.

Av Lina Ekstam.

"Jag skall låta dig få mycken vederböda. Du skall föda dina barn med sveda. Din vilja skall vara din man undergiven och han skall vara din herre."

Jag hade varit mycket missmodigt stämd hela dagen, för att icke säga upprorisk. Tankarna hade envist kretsat kring samma ämne och detta var det väl som kom mig att slå upp den gamla familjebibeln och söka reda på berättelsen om syndafallet. Långsamt och begründande hade jag just för tredje gången läst igenom det i mitt tycke mycket för stränga domslutet över allas vår stammoder Eva, då min man på ett bullrande sätt kom in och slog sig ned i min korgstol som knakade fruktansvärt under den ansenliga tyngden. På samma gång spred sig en allt annat än angenäm odör i rummet, en odör, sammansatt av sprit, tobaksdoft, fuktiga kläder, hästgödsel. — — —

Mättet var förut så rågat det kunde bli. Kunde det nu annat än flöda över?

"Du kunde väl åtminstone byta kläder, Sam, innan du kliver på ända in i mitt lilla tusculum, mitt eget lilla privata krypin", utfor jag obehärskat, i det jag nervöst slog igen boken och sköt den åt sidan. "Har du någonsin sett mig komma in i ditt skrivrum med stökdiraken på, inpyrd av skuros och stekos och cigarrök och spritångor och — — —"

Och så behöver du verkligen inte förbruka ens hundra delen så mycken kraft som du gör för att låsa dörren efter dig. Men det där har jag visst sagt dig förut. Vatten på gåsen!"

Jag återtog min sömnad. Några minuter satt jag med ett mycket plågat ansiktsuttryck och hårt hopknipen mun. Sams ansikte hade, förstås, det där vanliga stereotypa lugnet. Jag sydde på den lilla spetsmössan med en iver som om det gällt livet. Så kom mitt i tystnaden hans litet ironiska fråga:

"Läser du bibeln, Malvina?"

"Vore det så märkvärdigt — i allt mitt elände?" utbrast jag halvgråtande.

"Ditt elände! Andra kvinnor"...

"Det är inte fråga om andra kvinnor", snäste jag, "jag talar om mitt elände."

"Men ska man kalla det för elände — — —?"

"Jaså, det är inte elände att ha elva barn och vänta det tolfte! Det skulle kanske vara två dusin!"

Jag såg visst förfärligt uppretad ut. Sam bara stirrade, med en skratlysten glimt i ögat, som retade mig utsägligt.

"Att du bara kan skratta", grät

Stadd på resa

bör man aldrig försumma att hava med sig några askar Pix i väskan — Pix är läskande, välsmakande och skyddar mot bakterier, vilka man som bekant under resor är särskilt utsatt för. Därjämte erbjuder den vid tugandet en viss förströelse under en måhända enformig resa. — Alltså

GLÖM ICKE PIX!

Detta vackra, vita, isländska fårskinn

sälja vi för endast kr. 10:—, Brunna, svarta, gula och röda till kr. 17:—
Obs. I Storlek c:a 60x120 cm.

Skinnen äro långhåriga, c:a 15 cm. Verkligt rena, eleganta, lämpliga till barnvagnar, korgstolar och skrivbordsmattor.

BILFALLAR tillverkas av isländska samt svenska fårskinn. Infordra offert! Uppgiv storlek och färg.

Mot postförskott eller förut insänd likvid. Full utbytesrätt medges.

A.-B. Thure Andersson
Örebro Tel. 2076

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

AKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillv. av Leg. apotekaren Fru S. Hellström, Rammäs.

Rena porer — hudens hälsa.

ELFSTRÖMS

Den bästa tvålen åt barnen.

"Min årsgamle pojke har en längre tid lidit av ganska besvärliga kvisslor och hudutslag såväl å kroppen som i ansiktet, vilka trotsat alla försök att avlägsna. Sedan jag började att använda Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1 tvättade jag även pojken med denna tvål och till min glädje visade det sig att alla utslag snabbt försvunno så att han nu har den bästa och friskaste hud man kan önska. På grund av denna erfarenhet tvekar jag icke att livligt förorda Elfströms Svavel-Tjärtvål N:o 1 till alla mödrar, som äro angelägna om att använda den bästa tvålen åt barnen.

Begär icke en Svavel-Tjärtvål; begär alltid Elfströms Svavel-Tjärtvål Nr 1! Säljes överallt å 1 kr. pr st.

Gefle den 30 okt. 1923.
Greta Lindberg."

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, Gefle.

Ett såväl till innehåll som utstyrelsenastående praktverk är

Brehm:

Djurens liv

av vars under utgivning varande nya svenska upplaga femte bandet i dagarna utkommit: Stockholmstidningen skriver:

"Varje nytt band av detta förtäfliga, lika intressanta som lärorika arbete ger en påminnelse om, vilken stor bildningsskatt som härmed erbjuds de svenska hemmen och biblioteken. Särskilt där upp växande ungdom finnes, borde verket alltid finnas tillgängligt."

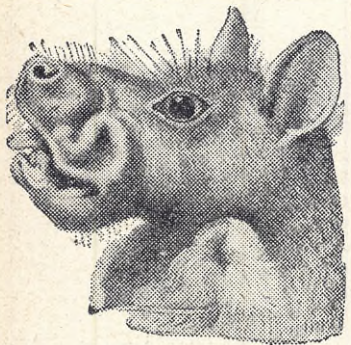
Enbart detta uttalande — hela den övriga svenska pressens liknande enstämmigt entusiastiska utlåtanden att förtiga — bör föranleda en var att ofördröjligen verkställa subskription å detta, samtidens utan gensägelse förnämligaste bokverk i sitt slag.

De nu utkomna fem banden av verket, med vilka skildringen av däggdjurens liv föreligger fullständig, erhållas omedelbart vid subskriptionen.

Verket kommer att i sin helhet omfatta 15 band i förnämlig utstyrel och rikt illustrerade av c:a 2,500 bilder, varav över 500 helsidesplanscher i flerfärgstryck, etsningar m. m.

Pris 35:— kr. pr band. Förmånliga avbetalningsvillkor. Provhäfte erhålles gratis och subskription kan ske antingen i närmaste bokhandel eller ock direkt hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN
7 Vasagatan 7, Stockholm.

Generande hårväxt

i ansiktet och på kroppen avlägsnas fort och smärtfritt med roten genom bruket av **SERRAIL**. De härbildande papillerna dö och håret försvinner därigenom för alltid. Oskadligt även för den ömtåligaste hud. Bättre än Elektrolys som ofta skadar nerverna. Pris med bruksanvisning Kr. 3:—.

Parfumeri Ravissante, M a l m ö II.

jag hejdlöst, "när det är fråga om liv och död för din hustru. Jag hoppas du också kan skratta, när jag ligger i den svarta kistan!"

"Nej men, Malvina, har jag skrattat?"

"Så gott som — — — men det går an för dig, som sover som en död hök om nätterna och sedan inte bryr dig om något annat än din pipa och din pilsner och din häst. Och Fylax och bössan, för all del."

"Hm! Och vem skaffar födan åt fjorton munnar?"

"Ha! Den är det minsann ingenting att skryta av."

"Du är vid ett synnerligen miserabelt humör i dag, Malvina, men jag tillräknar dig icke — — i ditt tillstånd"

"Ah, tala inte om det, du, mina åsikter äro desamma i alla tillstånd. Och allt detta eländet har jag fått för mina synders skull", sade jag bittert och strök med en otålig gest ned några färdiga babykläder från bordet.

"Dina synders! Vilka synders har du begått, Malvina?"

"Åh, jag gifte mig i min gröna ungdom utan att tänka mig för och utan att ett dugg bry mig om mina föräldrars visa råd och förmaningar. Men, den, som har brått att gifva sig, får god tid att ångra sig, sade mamma och det är en sanning som består."

"Du har således ånkrat dig", sade min man och nu först vek den där skrattglimten ur hans ögon och hans min blev lika hård och kall som min.

"Tusentals gånger", sade jag utan betänkande. "Det oklokaste en ung flicka kan göra är väl att rusa åstad och gifva sig med en fattig man, då hon i stället borde lära sig ett yrke och försörja sig själv. Tänk, vad allt hon då slupper undan!"

Sam reste sig ur korgstolen, gick fram till kakelugnen och rörde om i brasan. Sedan stod han orörlig, stirrade in i glöden. Ute smattrade regnet. En naken trädgren gned sig mot fönster-rutan på ett irriterande sätt. Från barnkammaren hördes tvistande röster, Martin och Ola återigen, som aldrig kunde komma överens. Inne i sängkammaren lekte Mabel, Märta, Sune och Rune "mor och barn". I köket var ett vilt liv, där lekte de tre äldsta krig, medan jungfru höll på att sjunga de två minsta i sömn.

"Lillan hon ska sova nu, nu ska lillan sova!"

Sjög hon för väl hundrade gången, men förfärande falskt. Vagnshjulens enformiga rullande fram och tillbaka var grundtonen i allt larmet.

"Stäng alla dörrar, Sam! Det är ju omöjligt få någon vila för öron och nerver", sade jag klagande.

Just som han verkställt detta, kom Ola instörtande med en blodig skråma över kinden.

"Mamma, mamma", tjöt han, "jag rådde inte för det. Jag råkade slå ut en fönsterruta."

"Gud, o Gud", kved jag, lutande huvudet i handen, "när blir det nog?"

Jag tog hastigt de sista stygnen på den nu färdiga mössan.

"Sam, giv mig litet vatten! Jag blir så illamående", flämtade jag tonlöst.

En skarp smärta som av ett knivhugg, kom mig att sjunka ihop.

Långsamt öppnade jag ögonen, jag hade visst sovit. Morgonsolen sände en dallrande stråle rakt in i mitt "tuscolum". Det var så ovanligt tyst, vart hade min man, vart alla barnen tagit vägen?

En svag kvidan gjorde mig med ens klarvaken. En obekvärlig känsla av vemodsfylld ömhet kom över mig, då jag upptäckte

ett litet eldrött ansikte vid min sida. "Stackars lilla hjälplösa varrelse", viskade jag. "Gud signe dig." Och jag, som under nattens kvalfyllda timmar bedit, som profeten i bibeln — så tag nu Herre min själ ifrån mig, det är nog!

Nej, jag måste leva, fick icke skolka från livsuppgiften, sade jag mig. Jag hade själv valt den. Kanske var den större, ansvarsfullare än någon annan.

"Jag skall låta dig få mycken vedermöda", hur de orden ringde för mina öron, den stränga domen över kvinnan. Hon, som lät sig så lätt bedragas och själv bedrog. — — —

Dörren gick ljudlöst upp. Sam stod vid min huvudgärd. Han böjde sig ned över mig. En sådan innerlig kärlek det låg i hans ögon!

"Min stackars lilla hustru", viskade han ömt, "Gud vare lov — att du — att du lever."

"Ack, det tolvte barnet, Sam", sade jag ångsligt. Han log uppmuntrande mot mig. Jag lade förläget armarna om hans hals.

"Förlåt mig för det jag sade i går afton", viskade jag, "jag ångrar inte att jag — att jag gifte mig vid aderton år — med — med dig. Glöm det där i går!"

"Ska vi då försöka kampera tillsammans till livets slut", frågade han ömt.

"Bara jag blir frisk igen skall det nog gå", log jag.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Signaturen "Kupan" bedes uppge adress när svar finnes.

Ewdar har skickat oss en dikt om Sveriges försvar. Som Idun inte sysslar med politik kunna vi inte införa det men till begrundande för försvarskottet må följande rader tjäna:

I rikets män som styrer Sveriges öde

förgäten icke våra tappra döde ty genom dem oss friheten blev given.

Ett arv som glädje ger men skyldigheter även. Glöm ej att ock vår tid blir i historien skriven.

1924. Eder Mimosa har nog inte slagit ut i blom ännu. Men kanske det blir med tiden.

E. H. Tack, användes vid tillfälle.

I af. Uppsatsen kan användas i "Damernas diskussionsklubb", men endast i förkortning och med någon omredigering.

"En med trasiga nerver" bedes uppge namn och adress då svar inkommit.

"Sjuk dam" ombedes att till redaktionen insända sin adress då brev finnes liggande för hennes räkning.

Flerårig prenumerant. Kära ni, tänk på att Iduns Kvinno-klubbar tillkommit för att vara till glädje och gagn just för er och era medsystrar. Som ni ser av referat i detta nummer, är det just meningen, att medlemmarna skola kunna gå ensamma till klubben och där göra bekantskaper och ha det trevligt. Ring till Malmöklubbens ordförande, fru Marie-Louise Donner, tel. 4825, eller någon annan av styrelsens älskvärda medlemmar och anmäl er som medlem; nämn då gärna också, att ni ämnar komma ensam. När ni sedan kommer upp på klubben, kan ni lugnt gå fram till någon av dessa, som äro värdinnor, så ta de hand om er och se till att ni få en plats vid tesupén med tillfälle att göra bekantskaper.

Ryggvärk

Ingenting bättre än Sloan's Liniment. Lindring ernäs snabbt och säkert. Ha det till hands för reumatism, nervvärk, höftverk, vrickningar, försträckningar och andra plågor. Tränger in i huden utan gnidning. Fås på alla Apotek.

Huru man avlägsnar generande hårväxt utan att använda rakmaskin eller depilatoire.

Före VEET KRÄMETS tillkomst måste damerna använda rivande rakklingsor och illaluktande depilatoire, då de ville avlägsna generande hårväxt. En rakmaskin stimulerar och befördrar hårväxten, då håret genom rakning blir tätare och tjockare. Det brännande barium sulfat, som finnes i depilatoire, förorsakar finnar, smärtsam irritation och ful hy. VEET KRÄMET innehåller varken barium sulfat eller andra giftiga kemiska ämnen, varför det icke heller befördrar hårväxten och har ej, såsom depilatoire, en obehaglig lukt. Medan rakmaskiner och depilatoire i allmänhet blott avlägsna håret på huden, så utrotar VEET KRÄMET håret i hudbottnen, och detta kräm är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt VEET KRÄMET på, låter det sitta ett par minuter, tvättar det där efter av och varje tecken till hår skall vara borta såsom genom ett trollslag. VEET KRÄMET fås i alla parfymier. Engros-Depot: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vare ej rädd

att göra ett försök med att anlita oss vid Edra inköp av det Ni behöver för hemmet och Eder själv i fråga om manufaktur, korta varor m. m. Vårt varusortiment är det största i Skandinavien, kvalitetserna goda och priserna verkligt billiga. Ni är hos oss garanterad belåtenhet med varje köp. Rekv. vår katalog; den erhålles gratis och portofritt. Ahlén & Holm, Stockholm.

Bästa annonsorganet

för hyrning av sommar-nöje, vid behov av tjänstefolk eller annat är för Strängnäsbygden stadens enda tidning

Strengnäs Tidning

R. T. 3 och 803.

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna stad med sina bortåt 30,000 invånare. Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

Falu-ättika

Den bästa inläggnings-, mat- och bordsättika som finnes i marknaden!

Tillverkas av

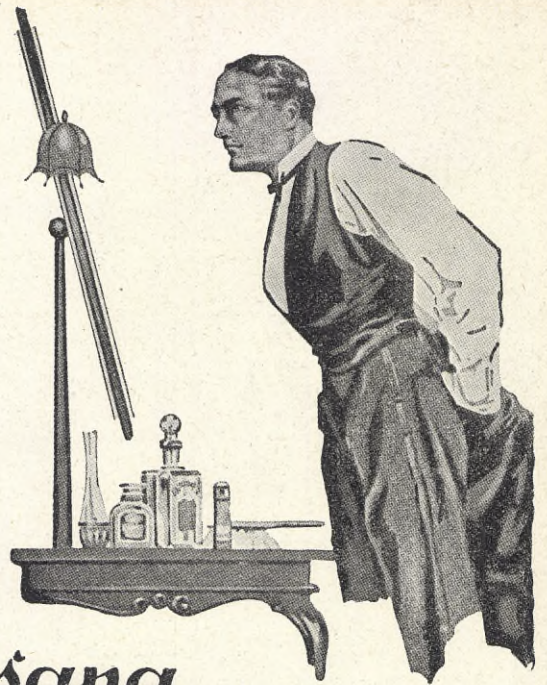
Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

Pellerins

är en
lækkerhet för
Smörgåsbordet

Khasana

Glänsande smidigt Hår

är resultatet av omsorgsfull hårvård med regelbundet användande av framstående hårmedel som

Khasana-Hårvatten — Khasana-Kristall-Briljantin
eller

Khasana-Briljantin i Stång Khasana-Stångpomada

Renliga i användandet, lätta att åter avlägsna.

Finnes i flera tusen affärer.

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT AM MAIN

FABRIK FÖR FINARE PARFYMERIER / GRUNDAD 1892

Representant för Sverige: A. W. Galle, Köpenhamn, Løvstrade 8

Ett sedan forntiden
nyttjat läkemedel

är fiskleverolja, som ännu är ett väsentligt näringsmedel för de arktiska ländernas inneånare. Fiskleveroljan ger hälsa och motståndskraft åt den mänskliga organismen, som med lätthet upptager dess fina fettämne och vitaminer.

Läkarevetenskapen vet knappast något medicinskt medel, som i effektivitet kan jämföras med fiskleverolja under rekonvalescens och vid svaghet, förorsakad av lungsot, kronisk bronchit och körtelsjukdomar, ofta återkommande förkylningar, bleksot och blodbrist.

Möllers Fiskleverolja

— Hydroxylfri —

Säljes i originalflaskor
å kr. 1:80 å alla apotek
samt hos kemikaliehandl.

Galoscher
äro nog bra

men man kan bli förkyld på andra sätt än genom våta fötter. Förkylningens orsak är av underordnad betydelse, av vikt är, att Ni får bukt med den i dess första skede. Tag då ett par GLOBOID ACETOCYL-tabletter och Ni kommer att med glad förvåning märka resultatet. Ni finner också att GLOBOID ACETOCYLEN är oskadlig för hjärta och matsmältningsorgan samt att de ovala tabletterna äro lätta att taga. GLOBOID ACETOCYL är också den bäsä hjälpen mot huvudvärk, influensa, gikt, rheumatism o. dyl. och bör därför alltid ingå i Edert husapotek. En flaska om 40 eller 20 tabletter å ½ gr. kostar respektive 2:30 och 1:20 kr. Erhålles utan recept å alla apotek. Fråga Eder läkare om GLOBOID ACETOCYL

GLOBOID

ACETOCYL

Även den klenaste mage tål
GLOBOID ACETOCYL utan obehag.

VIKING
HÖGLANS-SKOKRÄMM

GER
STYRKA
GLANS OCH SMIDIGHET
ÅT
LÄDRET

Gyllenhammars
HAVRE-GRÖT

måste jag ha
först av
allt!

PROFESSOR

Varje ask
innehåller
skönhet.

Ghemligheten

med Yema hudcrémvål ligger däri att den samtidigt är en ypperlig toilettvål och en utmärkt hudcrème. Varje kvinna, som är rädd om sin hy och sitt utseende, använder därför uteslutande Yema.

YEMA